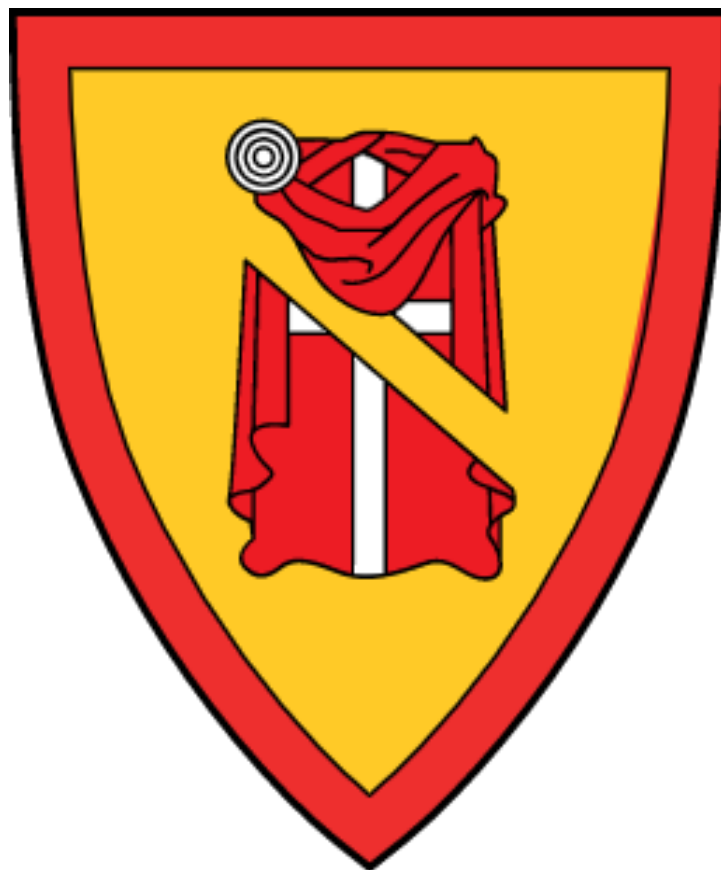

Program ukupnog razvoja Općine Virje 2014. – 2020.

Sadržaj

SAŽETAK	3
1. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	8
1.1. Povijest	8
1.2. Prostor	9
1.3. Stanovništvo	10
1.4. Namjena i korištenje površina Općine Virje	17
1.5. Prirodna i kulturna obilježja, flora i fauna	19
1.6. Gospodarstvo	20
1.7. Turizam	25
1.8. Središnje uslužne funkcije	27
1.9. Prometna infrastruktura	29
1.10. Sustav vodoopskrbe i odvodnje	30
1.11. Energetika	31
1.12. Postupanje s otpadom	33
1.12. Iznosena problematika i moguća rješenja	34
2. SWOT ANALIZA	35
3. VIZIJA	40
3.1. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere	41
3.2. Usklađenost ciljeva Programa ukupnog razvoja Općine Virje s razvojnim ciljevima dokumenata viših razina	59
3.3. Razvojni pravci i projekti do 2020. godine	63
3.4. Usvajanje pokazatelja	68
4. FINANCIJSKI PLAN	70
4.1. Financiranje razvojnih projekata iz Općinskog proračuna	71
4.2. Mogući izvori financiranja projekata	73
5. PROVEDBA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA	78
ZAKLJUČAK	80
POPIS ILUSTRACIJA	81
PRILOG 1. ODLUKA O USVAJANJU PUR-a	82

SAŽETAK

Program ukupnog razvoja Općine Virje (PUR) je temeljni dokument razvoja Općine Virje koji se sastoji od osnovne analize, strategije razvoja, prioriternih projekata i zadataka za razdoblje 2014. – 2020., načina provedbe, monitoringa i evaluacije učinaka.

Dužnost je svake lokalne zajednice brinuti o vlastitom razvoju, njegovom sadržaju i dinamici, a i posebno o usklađenosti sa zahtjevom očuvanja okoliša. Posjedovanje Programa ukupnog razvoja kao razvojnog dokumenta pretpostavka je ubrzanoga i usklađenoga razvoja.

Pri izradi Programa ukupnog razvoja (PUR) Općine Virje, čija je značajka određenje pravaca gospodarskog razvoja, uvažavana su razmatranja lokalne zajednice. Prilikom izrade ovog dokumenta naglasak je bio na pružanju potpore lokalnoj samoupravi u vidu smjernica u određivanju lokalnih ciljeva.

Buduća ulaganja su temeljena na maksimiziranju onih aktivnosti koje doprinose razvoju poljoprivrede, obrtništva i poduzetništva i turizma te stvaranju okoline ugodne za život stanovništva na području Općine Virje u svrhu razvoja i rasta Općine prema načelima održivog razvoja.

Program ukupnog razvoja Općine Virje sukladan je s Razvojnomo strategijom Koprivničko-križevačke županije kao okvira razvojnih mogućnosti ovog područja.

Prvi dio ovog dokumenta se odnosi na analizu postojećeg stanja, odnosno razradom povijesti, prostora, stanovništva, tla, prirodnih obilježja, flore i faune, gospodarstva, uslužnih funkcija te prometne infrastrukture Općine, kao i sustava vodoopskrbe i odvodnje, energetike te postupanja s otpadom.

Drugi dio odnosi se na izradu SWOT analize kako bi se utvrdili problemi po pojedinim segmentima i način mogućeg njihovog rješavanja. Iz prethodne problematike i navedenih analiza razvijeni su vizija, strateški ciljevi, prioriteti i mjere Programa ukupnog razvoja te Baza razvojnih projekata.

VIZIJA budućeg razvoja Općine Virje:

Poželjno mjesto za život, očuvane kulturne i prirodne baštine, razvijene infrastrukture te dinamičnog gospodarstva.

STRATEŠKI CILJ 1: POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVOT I RAD

1.1. Razvoj poljoprivrede	1.2. Razvoj poduzetništva i obrta	1.3. Razvoj turizma	1.4. Povećanje broja stanovnika
<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.1. Izgradnja prodajnih i proizvodno-prerađivačkih kapaciteta • 1.1.2. Osnivanje zadruge proizvođača poljoprivrednih proizvoda • 1.1.3. Poticanje prodaje i promocije poljoprivrednih proizvoda • 1.1.4. Udruživanje i zajednički nastup poljoprivrednih proizvođača na tržištu • 1.1.5. Educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi • 1.1.6. Izgradnja sustava navodnjavanja • 1.1.7. Poticanje korištenja bioplinskih pogona u poljoprivrednoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2.1. Povećanje kapaciteta za prihvata malih i srednjih poduzetnika • 1.2.2. Povećanje dostupnosti financijskih instrumenata poduzetnicima kroz edukacije • 1.2.3. Programi sufinanciranja poduzetnika • 1.2.4. Povećanje primjene inovacija i novih tehnologija u poslovanju • 1.2.5. Mjere privlačenja eksternih poduzetnika • 1.2.6. Mjere poticanja otvaranja poduzeća i obrta • 1.2.7. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa • 1.2.8. Razvoj drvne industrije većeg stupnja dovršenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.3.1. Zaštita kulturne baštine u funkciji razvoja i promocije turizma • 1.3.2. Očuvanje prirodne baštine • 1.3.3. Poticanje razvoja turističkih proizvoda • 1.3.4. Unaprjeđenje turističke ponude Općine • 1.3.5. Poticanje izgradnje smještajnih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.4.1. Mjere natalitetne politike • 1.4.2. Mjere poticajne stanogradnje

STRATEŠKI CILJ 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA**2.1. Razvoj komunalne i javne infrastrukture**

- 2.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i asfaltiranje prometnica
- 2.1.2. Izgradnja pješačkih staza i uređenje javnih površina
- 2.1.3. Razvoj i unaprjeđenje sustava odvodnje
- 2.1.4. Unaprjeđenje vodovodne mreže
- 2.1.5. Rekonstrukcija plinske mreže
- 2.1.6. Uređenje infrastrukture groblja
- 2.1.7. Rekonstrukcija javne rasvjete
- 2.1.8. Elektrifikacija vinogradnih područja Općine

2.2. Razvoj društvene infrastrukture

- 2.2.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture i ponude sustava odgoja i obrazovanja
- 2.2.2. Poboljšanje kvalitete sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa
- 2.2.3. Unaprjeđenje kulturne infrastrukture i ponude
- 2.2.4. Razvoj programa osposobljavanja i cjeloživotnog obrazovanja
- 2.2.5. Briga za starije i nemoćne osobe

2.3. Razvoj civilnog društva

- 2.3.1. Osiguravanje prostora za djelatnosti organizacija civilnog sektora
- 2.3.2. Promocija aktivnosti civilnog sektora
- 2.3.3. Potpora programima civilnog sektora
- 2.3.4. Organiziranje edukacija za organizacije civilnog sektora

STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA PRIRODE I OKOLIŠA**3.1. Energetika i povećanje udjela obnovljivih izvora energije**

- 3.1.1. Programi poticanja korištenja obnovljivih izvora energije
- 3.1.2. Programi povećanja energetske učinkovitosti
- 3.1.3. Edukacija stanovništva o prednostima i mogućnostima korištenja alternativnih oblika energije

3.2. Gospodarenje otpadom

- 3.2.1. Sanacija divljih odlagališta i unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadom
- 3.2.2. Podizanje svijesti stanovništva o očuvanju prirode i okoliša
- 3.2.3. Poticanje reciklaže otpada

Posljednji se dio odnosi na financijski plan i moguće izvore financiranja razvojnih projekata te provedbu, praćenje i ažuriranje strateških ciljeva, prioriteta i mjera te informiranje o Programu ukupnog razvoja Općine Virje.

UVOD

Program ukupnog razvoja (PUR) jedinica lokalne samouprave je važan dokument u procesu odabira budućih pravaca razvoja u kojem se postavljaju jasna vizija i ciljevi koji predstavljaju smjernice za daljnje djelovanje. PUR je značajan dokument koji izrađuje grad ili općina te time preuzima odgovornost za gospodarski i društveni razvoj svojeg područja.

PUR mora biti operativan, tj. pogodan da posluži kao "alat" koji će omogućiti efikasno upravljanje održivim razvojem Općine i pokretanje razvojnog ciklusa u Općini.

Proces planiranja provodi se i ponavlja periodički kako bi se strateški razvoj mogao planski i usmjerenom voditi prema zacrtanim ciljevima. To je dokument koji se konceptualno sastoji od tri dijela:

- analize postojećeg stanja po sektorima zaokružene SWOT analizom,
- strateškog opredjeljenja u kojem se pobliže opisuju vizija i ciljevi nadovezujući se na strateške dokumente više razine,
- te razvojnih projekata koji su proizvod Programa ukupnog razvoja definirajući njegovu izvedbu.

PUR je izrađen na način da može biti dokumentarna podloga za javljanje na natječaje za razne izvore financiranja u svrhu provedbe u njemu naznačenih ulaganja, te kao podloga za izradu projekata koji proizlaze iz mjera za njegovu provedbu.

Ukupni razvojni izgledi bilo kojeg područja ne ovise poglavito o njegovim prirodnim resursima i mogućnostima, nego o njihovom osmišljenom pokretanju, stoga je nužno je stvoriti uvjete za prepoznatljivost i razvoj konkurentnosti Općine i omogućiti iskorištavanje komparativnih prednosti, privlačenje i povezivanje kapitala, ljudi, znanja i investicija na područje Općine.

Dokumenti na kojima se temelji Program ukupnog razvoja Općine Virje su sljedeći:

- Europa 2020. – Europska strategija za pametan, uključiv i održiv rast
- Strategija regionalnog razvoja RH 2011.-2013.
- Županijska razvojna strategija Koprivničko-križevačke županije 2011. - 2013.
- Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije

- Prostorni plan uređenja Općine Virje
- Izvješće o stanju u prostoru Općine Virje 2010.-2013.

Vizija usmjerena prema razvoju Općine Virje ogleda se u postavljanju strateških ciljeva usmjerenih na razvoj dinamičnog gospodarstva na području Općine kroz ostvarenje bitnih uvjeta za život i rad razvijajući društvenu i komunalnu infrastrukturu te zaštitom kulturne i prirodne baštine.

Realizacija ciljeva moguća je razvojem gospodarstva, konkretno poljoprivredne proizvodnje, te jačanjem turizma. Razvijanjem komunalne infrastrukture te jačanjem društvenih djelatnosti i aktivnosti civilnog društva bitno bi se unaprijedio životni standard stanovnika Općine. Ostvarivanjem prethodno navedenih strateških ciljeva povećala bi se gustoća naseljenosti, a time i sam indeks razvijenosti područja Općine Virje koja se zasada prema podjeli JLS – e nalazi u II. skupini jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 50% i 75% prosjeka Republike Hrvatske.

Prilikom izrade ovog dokumenta uvažene su željene smjernice lokalne samouprave za određivanje lokalnih ciljeva. Slijedila se zadana metodologija za utvrđivanje pristupa izradi Programa ukupnog razvoja.

U sljedećoj je točki opisano postojeće stanje Općine iz čega se mogu iščitati problemi koji prevladavaju na tom području, kao i moguća rješenja istih.

1. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

1.1. Povijest

Prodavić, kako se Virje zvalo u srednjem vijeku, središte je većeg posjeda koji se prostirao južno od Molvi. Godine 1267. se kao vlasnici posjeda spominju ostrogonski nadbiskup Filip i župan Tomo, a 1273. godine ban Henrik, plemić iz mađarskog Kiszega. Henrikovi sinovi, Henrik i Ivan držali su u svojoj vlasti tada Koprivnicu. U međuplemićkim sukobima Prodavić i Koprivnicu dobiva ban Mikac, koji kasnije postaje vlasnikom Đurđevca i još nekih okolnih imanja. U popisu župa spominje se u Prodaviću crkva Sv. Martina 1334. godine.

Na dinamičnu povijest ovog područja utjecale su česte promjene vlasnika, prirodne nepogone te napadi Turaka. Virje se spominje već u doba Rimljana kao postaja Lentulis, u srednjem vijeku kao posjed Prodavić, da bi 1626. godine prvi puta se u službenim spisima pojavilo Virje. Smatra se da naziv Virje dolazi od riječi *vir*, *virovi* koji su se stvarali u vodama Zdelje i Komatnice te rukavcima rijeke Drave, okruženim šašom, trstikom i gustim šumama. Sredinom 16. stoljeća kada su Podravinom harali Osmanlije, teško prohodno područje spašavalo je živote Podravaca. Osnivanjem Vojne krajine te dodjelom besplatne zemlje vojnicima pospješuje se naseljavanje područja uz i oko rijeke Drave, a time raste i broj poljoprivrednika te obrađenih površina. Život u zadrugama doprinosio je blagostanju u domovima, obavljanje poslova bilo je olakšano te su se njegovale tradicionalne vrijednosti. Vrijedni i pobožni Virovci za svog su patrona odabrali sv. Martina, kojemu je posvećena Župna crkva u Virju. Prvi spomen župe je iz 1334. godine kada se spominje crkva sv. Martina u Prodaviću. Današnja crkva izgrađena je na mjestu crkava koje su uslijed trošnosti, ali i elementarnih nepogoda prepuštale mjesto novijim zdanjima. Postojeće crkva sv. Martina izgrađena je 1833. godine uz postojeći toranj. Najvažnija manifestacija Općine Virje su upravo Martinjski dani koja se održava oko dana sv. Martina 11. studenog.¹

¹ LAG Podravina - Općina Virje- <http://www.lag-podravina.hr/index.php/94-opcine/151-opcina-virje>

1.2. Prostor

Općina Virje nalazi se u sastavu Koprivničko – križevačke županije te je njezin obuhvat definiran Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br.10/97, 124/97, 68/98, 42/99, 117/99, 128/99, 44/00, 29/00, 92/01, 79/02, 83/02). U sastav Općine Virje ulazi 6 naselja: općinsko središte Virje, Miholjanec, Donje Zdjelice, Šemovci, Hampovica i Rakitnica. Sama općina je smještena u središnjoj Hrvatskoj, na rubnom dijelu panonskog prostora te je dio općinske granice koja je ujedno i županijska granica prema Bjelovarsko – bilogorskoj županiji, a unutar Koprivničko – križevačke županije graniči s tri jedinice lokalne samouprave; Gradom Đurđevcom i općinama Molve i Novigrad Podravski. Prema podacima iz Prostornog plana Županije, površina općine Virje iznosi 78,55 km², što iznosi 4,4% površine Županije. S obzirom na samu površinu peta je po veličini općina u županiji, a od nje su veća i tri gradska naselja. Prostorni obuhvat Općine iznosi 12,1 km geografske dužine i 14,6 km geografske širine.²

Slika 1. Teritorijalno – politički ustroj Koprivničko – križevačke županije i prostorni Općine Virje

Izvor: II. izmjene i dopune prostornog plana i uređenja općine Virje, Zavod za prostorno uređenje Koprivničko – križevačke županije

² II. Izmjene Prostornog plana uređenja Općine Virje („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 11/14)

<http://www.virje.hr/wp-content/uploads/2014/11/II.-Izmjena-Prostornog-plana-ure--enja-Opcine-Virje.pdf>

Tablica 1. Opći podaci o Općini Virje

Broj naselja općine	6
Broj stanovnika Općine (Popis stanovništva 2011.)	4.587
Površina Općine	78,55 km ²
Gustoća naselja	76,25 naselja/1.000 km ²
Gustoća naseljenosti	58,40 st/km ²
Broj stanovnika sjedišta Općine (naselje Virje)	3.302
Površina sjedišta Općine	38,46 km ²
Gustoća naseljenosti sjedišta Općine	85,85 st/km ²
Udio stanovnika sjedišta Općine u ukupnom stanovništvu	71,99

Izvor: II. izmjene i dopune prostornog plana i uređenja općine Virje, Zavod za prostorno uređenje Koprivničko – križevačke županije

1.3. Stanovništvo

Prema zadnjem popisu stanovništva, Popisu stanovništva 2011. godine Općina Virje ima ukupno 4.587 stanovnika te u usporedbi s Popisom stanovništva 2001. godine prikazuje smanjenje broja stanovnika za 12%. Ovakvo vidljivo smanjenje broja stanovništva upravo je posljedica procesa depopulacije koji u novije vrijeme zahvaća cjelokupni hrvatski ruralni prostor. Danas, najgušće naseljeno područje Općine Virje jest vezano uz središnje naselje Virje i naselje Šemovci, a razlog tome jest povoljan prometani položaj uz državne ceste. U međupopisnom razdoblju, dakle od 2001. – 2011. godine, sva naselja Općine Virje bilježe pad broja stanovnika.

Tablica 2. Broj stanovnika u Općini Virje po popisu stanovništva od 1900.-2011. godine

Godina	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Broj stanovnika	9.035	9.013	8.655	8.152	7.349	7.153	6.791	6.543	5.849	5.435	5.197	4587

Izvor: Popisi stanovništva 1900. – 2011.

Iz tabličnog prikaza 2. vidljiv je trend pada broja stanovnika prema popisima stanovništva. Razlozi negativnih demografskih trendova i niske stope nataliteta su visok postotak starije populacije i migracije mlađe populacije prema većim urbanim središtima.

Središnje naselje Općine jest Virje koje danas ima 3.302 stanovnika te je ujedno i najveće naselje u Općini. Svoj demografski maksimum, Virje bilježi davne 1880. godine kada je bilo ukupno 6.661 stanovnika u tom naselju. Do današnjeg dana, broj stanovnika je smanjen za ukupno 50%, a samo naselje Virje sudjeluje sa 72% stanovnika u ukupnom broju stanovnika cijele Općine. Što se tiče broja stanovnika naselja Šemovci jest drugo po veličini u Općini, čijih 11% ukupnog stanovništva Općine. Broj stanovnika naselja Šemovci raste do 1900. godine kada postiže maksimum od 1.449 stanovnika, a nakon toga kontinuirano pada sve do danas, a najveći pad od 65% je zabilježen između 1900. i 2011. godine.

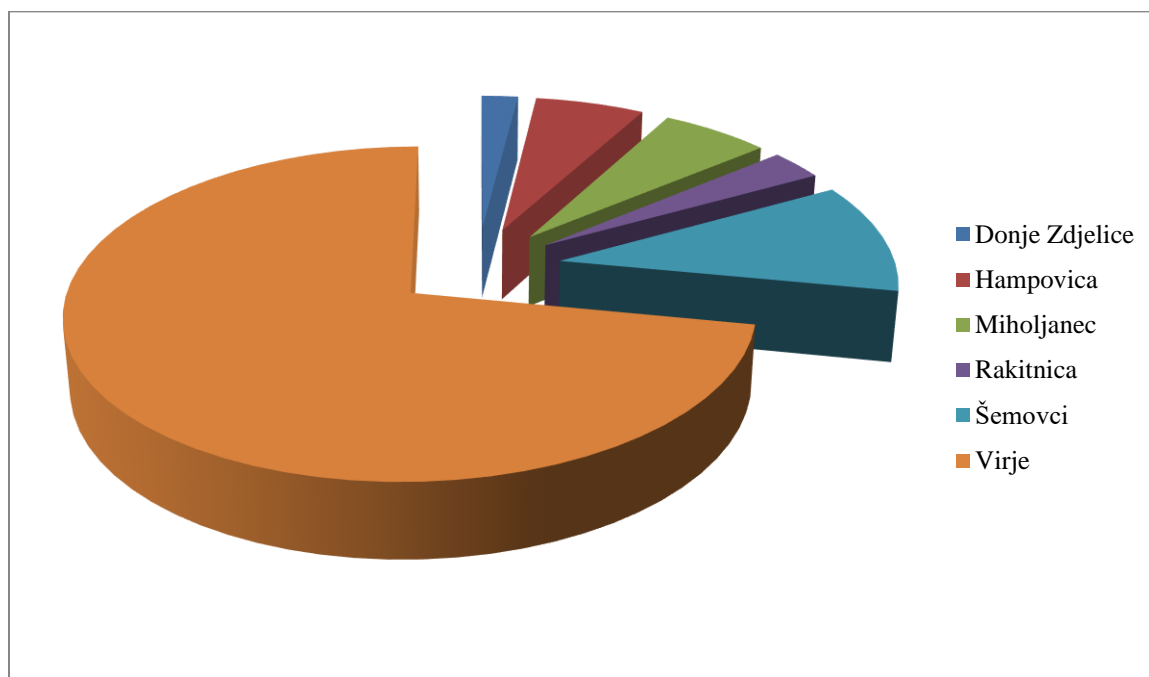
Naselja koja su udaljena od glavnih prometnica, dakle Donje Zdjelice i Miholjanec, zabilježile su najveći pad broja stanovnika. Naselje Miholjanec svoj demografski maksimum je imalo 1900. godine kada je bilo 944 stanovnika. Nakon te godine bilježi se kontinuirani pad od ukupno 68%, te danas s 295 stanovnika čini tek oko 6% ukupnog stanovništva Općine Virje. Naselje Donje Zdjelice postiže svoj najveći broj stanovnika 1910.godine sa ukupno 229 stanovnika te nakon toga broj stanovnika konstantno pada te danas iznosi 74, te čini samo 2% stanovništva Općine. Zabilježen je ukupan pad od 68% do Popisa stanovništva 2011. godine.

Unatoč svom položaju na državnim prometnicima, zbog udaljenosti od gradskih središta, naselja Hampovica i Rakitnica, također, bilježe značajan pad broja stanovnika. Demografski maksimum Hampovica postiže 1910. godine s ukupno 831 stanovnikom. Zbog kontinuiranog pada od 68% između 1910. i 2011.godine, broj stanovnika naselja iznosi prema Popisu 2011.godine, 268 stanovnika i čini oko 6% stanovništva Općine Virje. Što se tiče naselja Rakitnica demografski maksimum postiže 1921.godine s 311 stanovnika. Kao i ostala naselja do danas bilježi kontinuirani pad, od ukupno 56%. Naselje danas ima 136 stanovnika, što čini 3% ukupnog stanovništva Općine.³

³ II. Izmjene Prostornog plana uređenja Općine Virje („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 11/14)

<http://www.virje.hr/wp-content/uploads/2014/11/II.-Izmjena-Prostornog-plana-ure--enja-Opcine-Virje.pdf>

Grafikon 1. Udio broja stanovnika u ukupnom broju stanovnika Općine Virje

Izvor: Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), Popis stanovništva 1857. – 2011.

Indeks kretanja broja stanovnika pokazuje kontinuiranost procesa depopulacije ruralnih područja. S obzirom na to predviđa se nastavak trenda smanjenja broja stanovnika na području Općine Virje i u narednom razdoblju. Taj trend u skladu je s kretanjima na području cjelokupne Županije i države. Ako gledamo prethodno desetogodišnje razdoblje Općine Virje bilježi kontinuirano negativno kretanje broja stanovnika. Broj umrlih, ali i rođenih osoba bio je najveći 2002. godine. Upravo te godine umrlo je 88, a rođeno je 66 osoba. Najveće negativno kretanje broja stanovnika je zabilježeno 2006. godine, kada to iznosi -55, a zabilježeno je 87 umrlih osoba, te samo 32 rođenih. U razdoblju između 2007. i 2010. godine negativno kretanje smanjeno je na između -21 i -31. Broj umrlih se kreće između 74 i 83 dok je broj rođenih između 49 i 53. Godine 2011. dolazi do smanjenja broja rođenih, te on iznosi samo 35. Budući da broj umrlih iznosi 79 osoba, dok je negativno kretanje bilježilo drastičan rast od oko 63% u odnosu na 2010. godinu i iznosi -44. Godine 2011. prirodno kretanje smanjeno je na -28, zahvaljujući manjem broju umrlih osoba. U 2012. zabilježeno je 37 rođenih u odnosu na 65 umrlih (prirodni prirast -28), dok je u 2013. godini negativno prirodno kretanje poraslo na -38. Godine 2014. prirodni prirast također bilježi negativno kretanje -48 (25 rođenih u odnosu na 73 umrlih), dok je u 2015. negativan prirodni prirast iznosio -32 (36 rođenih u odnosu na 68 umrlih osoba).

Sam vitalni indeks broja stanovnika u posljednjih deset godina, također, pokazuje manji broj rođenih u odnosu na broj umrlih osoba. U skladu s prirodnim kretanjem 2002. godine zabilježen je najveći vitalni indeks, 75 rođenih na 100 umrlih osoba. 2006. godine on iznosi samo oko 37 rođenih na 100 umrlih osoba, što je ujedno i najmanji zabilježeni vitalni indeks u posljednjem desetogodišnjem razdoblju.

Općina Virje, kao i Županija i država, ima veći udio ženskog, nego što je muškog stanovništva u ukupnom broju stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, 4.587 njih 2.258 je muškaraca, a žena je 2.329. Od tog broja, najveći udio stanovnika je dobne starosti između 15 i 64 godine koji čine nešto više od 60% ukupnog stanovništva Općine Virje, ukupno 2.872 stanovnika. Zahvaljujući niskom vitalnom indeksu mlađe stanovništvo koje je između 0 i 14 godina, čini samo oko 20% muške i 16% ženske populacije. Također, prisutan je trend povećanja udjela starijeg stanovništva, pa muškarci starosne dobi (iznad 65 godina) čine oko 10% dok žene starosne dobi čine oko 17% ukupne populacije.⁴

Tablica 3. Kontigenti stanovništva Općine Virje 2001. i 2011.

	2001.	2011.
UKUPNO	5.197	4.587
Muškarci	2.554	2.258
Žene	2.643	2.329
0-6 godina	412	354
0-14 godina	901	798
0-17 godina	1.097	971
0-19 godina	1.232	1.090
Radno sposobno stanovništvo (15-64 godina)	3.137	2.922
60 i više godina	1.291	1.152
65 i više godina	972	867
75 i više godina	359	388
Prosječna starost	40,6	41,2

⁴ II. Izmjene Prostornog plana uređenja Općine Virje („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 11/14)

<http://www.virje.hr/wp-content/uploads/2014/11/II.-Izmjena-Prostornog-plana-ure--enja-Opcine-Virje.pdf>

Indeks starenja	104,8	105,7
Koeficijent starosti	29,4	25,1

Izvor: Državni zavod za statistiku: Popis stanovništva 2001. i 2011.

Unutar spolne strukture stanovništva Općine Virje prevladava ženska populacija, 2.329 osoba ženske populacije nasuprot 2.258 osoba muške populacije. Radno sposobnog stanovništva ima 64%. Prosječna starost stanovnika je 41,2 godina. Općenito se smatra da proces starenja započinje kada prosječna starost stanovništva iznosi 30 godina. Indeks starosti pokazuje omjer broja starih 60 i više godina i mladih u dobi do 19 godina. U 2011. godini indeks za područje Općine Virje iznosi 105,7%.

Obzirom da se obrazovanje nameće kao ključan čimbenik ukupnog društveno-ekonomskog razvoja određenog područja, pažnju je potrebno usmjeriti i na obrazovnu strukturu na području Općine Virje. Sukladno tome, sljedeća tablica prikazuje stanovništvo Općine staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi.

Tablica 4. Obrazovna struktura stanovnika Općine Virje u 2011. godini

God.	Ukupno	Bez škole	1-3 raz.	4-7 raz.	Osnovna škola	Srednja škola	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat	Nepoznato
2011.	3.789	34	23	377	1.502	1.593	120	136	1	3

Izvor: Državni zavod za statistiku

Obrazovna struktura stanovništva prikazuje da najveći broj stanovnika ima završenu srednju školu (42,1%). Od ukupnog broja stanovnika njih 39,64% ima završeno osnovnoškolsko obrazovanje, dok svega 6,76% stanovnika Općine ima završen neki viši stupanj obrazovanja (stručni ili sveučilišni studij).

Tablica 5. Nacionalna pripadnost – Općina Virje

<i>Nacionalna pripadnost (2011.)</i>		
<i>Narod</i>	Broj stanovnika	%
<i>Hrvati</i>	4.509	98,29%
<i>Albanci</i>	18	0,39%
<i>Romi</i>	15	0,33%
<i>Srbi</i>	15	0,33%
<i>Bošnjaci</i>	9	0,20%
<i>Slovenci</i>	6	0,13%
<i>Ostalo</i>	9	0,19%
Ukupno	4 587	100%

Izvor: Državni zavod za statistiku: Popis stanovništva 2011.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, 98,29% stanovnika Općine Virje čine pripadnici hrvatske nacionalnosti. Ostali narodi (Albanci, Romi, Srbi, Bošnjaci, Slovenci) čine tek neznatan udio u Općini Virje.

Tablica 6. Religiozna pripadnost – Općina Virje

<i>Religiozna pripadnost (2011.)</i>		
<i>Religija</i>	Broj stanovnika	%
<i>Katolici</i>	4.475	97,56%
<i>Pravoslavci</i>	16	0,35%
<i>Ostali kršćani</i>	10	0,22%
<i>Muslimani</i>	22	0,48%
<i>Nisu vjernici i ateisti</i>	29	0,63%
<i>Ne izjašnjavaju se</i>	25	0,55%
Ukupno	1.533	100%

Izvor: Državni zavod za statistiku: Popis stanovništva 2011

U kategoriji religiozna pripadnost, prema Popisu stanovništva 2011. godine, najveći udio stanovnika, čak njih 97,56%, izjašnjavaju se katolicima, dok se njih 0,63% izjašnjava ateistima.

Kao posljedica nepovoljnog prostorno-gospodarskog razvoja demografski čimbenici su osnovni ograničavajući čimbenik. To se prije svega ogleda u prirodnom padu broja stanovnika, emigraciji, dobno-spolnoj i obrazovnoj strukturi. Negativno prirodno kretanje broja stanovnika

ubrzava smanjivanje broja stanovnika. Visoka prosječna starost od 41,2 godina jedan je od ograničavajućih čimbenika daljeg razvitka.

Problemi:

- Opadanje broja stanovnika
- Negativno prirodno kretanje stanovništva

Podjela županijskog prostora jest na jedinice lokalne samouprave, središnje naselje Općine Virje je samo naselje Virje koje pripada u kategoriju naselja 3. stupnja centraliteta te je definirao kao područno ili veće lokalno, malo razvojno, središte. Kao takvo središte ima radijus utjecaja na okolni prostor do 15,0 km te 2.000 – 6.000 stanovnika. Središnjem naselju gravitiraju sva općinska mjesta te se tamo nalaze važne društvene funkcije. Važne društvene funkcije su općinska uprava, dječji vrtić, osnovna škola, knjižnica, ambulanta, ljekarna, poljoprivredna ljekarna, poštanska jedinica, poslovnica banke, polivalentna dvorana te više specijaliziranih trgovina. S obzirom na broj stanovnika, svoju površinu te prometni položaj, naselje Šemovci je Prostornim planom Koprivničko – križevačke županije određeno kao inicijalno razvojno središte, odnosno lokalno središte u razvoju.

Prema Prostornom planu Općine Virje, površina Općine iznosi 78,55 km². Prema Popisu stanovništva 2011. godine, broj stanovnika Općine Virje smanjen je za 610 stanovnika. S obzirom na to smanjena je i gustoća naseljenosti prostora. U 2001. godini ona iznosi oko 66 st/km², a 2011. godine pada na 58,4 st/km². Trend opadanja gustoće stanovnika u skladu je s trendom smanjenja ukupnog broja stanovnika. Središnje naselje Općine Virje, a pritom se misli na naselje Virje, koje zauzima gotovo 49% njezine površine, odnosno 38,5 km². Što se tiče broja stanovnika u naselju Virje, taj broj je 2011. godine iznosio 3.302 stanovnika, pa je se može reći da je prosječna gustoća naseljenosti 85,86 st/km². Prema tome, gustoća naseljenosti Virje je u vrlo drastičnom padu u odnosu na Popis stanovništva 2001. godine kada ona iznosi čak oko 96 st/km².

Sam razmještaj domaćinstava u Općini Virje proporcionalan je broju stanovnika u naseljima. Prema tome se može navesti da naselje Virje broji i najviše domaćinstava, ukupno 1.101 i time čini 71% ukupnog broja domaćinstava u Općini. Sljedeće po veličini naselje Općine jest Šemovci koje ima ukupno 172 domaćinstava, to jest, 11% ukupnog broja u Općini. S obzirom da naselja Hamovica i Miholjanac imaju podjednak broj stanovnika, također broje i podjednak

broj domaćinstava. Miholjanec ima 116 domaćinstava dok Hampovica ima 100 domaćinstava. U cijeloj Općini Virje, najmanji broj domaćinstava se nalazi u Donjim Zdjelicama, samo 28 što čini 2% ukupnog broja na prostoru Općine.⁵

1.4. Namjena i korištenje površina Općine Virje

Ovisno o prostornim karakteristikama moguće je vrednovati gospodarski, sociološki i ekološki prostor. Najvažniji gospodarski potencijali Općine su razvoj poljoprivredne proizvodnje, poduzetništva i šumarstva te eksploatacija ugljikovodika.

Površinu Općine Virje čine:

- prostor naselja ili građevinska područja naselja, koji se dijeli na izgrađene prostore, prostore rezervirane za širenje naselja i specifične površine unutar naselja (dijelovi prostora od tradicijskog ili kulturno-povijesnog značenja);
- izdvojena građevinska područja izvan naselja za obavljanje različitih djelatnosti (gospodarskih, društvenih, sustava infrastrukture i komunalnih servisa);
- izdvojeni dio građevinskog područja naselja;
- kultivirani predjeli, namijenjeni prvenstveno obavljanju poljoprivredne proizvodnje, s mogućnošću gradnje isključivo radi učinkovite poljoprivredne djelatnosti, te na određenim prostorima i u svrhu tzv. rekreativne poljoprivrede;
- prirodni i prirodni bliski predjeli, koji objedinjuju šume, vodotoke, uključujući njihov plavni prostor, tj. pojaseve vlažnih livada i vodene površine na kojima se gospodarske i druge djelatnosti mogu obavljati samo ukoliko ne narušavaju primarne prirodne vrijednosti prostora, a na području Virja ograničene su na djelatnost šumarstva, vodnog i lovnog gospodarstva, te u izuzetnim i specifično navedenim slučajevima na uređenje rekreacijskih ribnjaka s pratećom turističkom djelatnošću.

Područje Općine Virje koje je dio panonskog prostora, predstavlja vrlo značajno poljoprivredno područje. S obzirom na prirodne karakteristike prostora, područje je podijeljeno na osobito

⁵ II. Izmjene Prostornog plana uređenja Općine Virje („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 11/14)

<http://www.virje.hr/wp-content/uploads/2014/11/II.-Izmjena-Prostornog-plana-ure--enja-Opcine-Virje.pdf>

vrijedno obradivo tlo, vrijedno obradivo tlo, područje bilogorskih vinograda i voćnjaka te šumske površine koje zauzimaju oko 17% površine Općine Virje. Navedena predstavljaju površine izvan građevinskih područja.

U II. Izmjenama i dopunama PPUO Virje, s obzirom na korištenje površina izvršena je korekcija površina za poljoprivredu pod bilogorskim vinogradima i voćnjacima te usklađivanje Odredbi Plana sa zakonskom regulativom. Cilj je razvijati turizam te upravo zbog toga u Plan su uvrštene planirane trase vinskih i biciklističkih cesta koje bi povezivale sva naselja Općine, odnosno lokacije značajne za kulturne i prirodne vrijednosti prostora, kao i postojeće vinarija, ugostiteljske objekte te rekreativne sadržaje. Osim ovih ciljeva, u Plan su uvrštene i konjičke staze koje su dio mreže konjičkih staza na području cijele Koprivničko – križevačke županije.

Prema podacima iz Izvješća o stanju u prostoru Općine Virje struktura poljoprivrednih, šumskih i vodnih površina je sljedeća: poljoprivredno tlo zauzima 73,07% površine u odnosu na površinu Općine ili ukupno 5.739,35 hektara, a dijeli se na osobito vrijedno obradivo tlo koje zauzima najsjeverniji dio općine, vrijedno obradivo tlo koje se rasprostire u središnjem i zapadnom dijelu općine te ostala obradiva tla, odnosno tlo usmjerenog korištenja koje većinom zauzimaju bilogorski vinogradi i voćnjaci.

Vodne površine zauzimaju ukupno 1,23 ha ili svega 0,02 % površine Općine. Područje je ispresijecano brojnim vodotocima čija je ukupna dužina 9,69 km.

Gospodarske šume koje pokrivaju bilogorske obronke u središnjem i južnom dijelu Općine zauzimaju 1.350,68 ha, odnosno 17,20%.⁶

Građevinska područja naselja zauzimaju 511,04 ha i čine 6,5% površine Općine. S obzirom na namjenu površina područje naselja dijeli se na:

- stambene zone,
- zone mješovite namjene - pretežito poljoprivredna gospodarstva
- zone mješovite namjene - pretežito poslovne
- zone javne i društvene namjene

⁶ Ibid.

- zone gospodarske namjene - proizvodne, poslovne
- zone športa i rekreacije
- javne zelene površine
- zaštitne zelene površine
- površine infrastrukturnih sustava
- groblja, ukoliko se nalaze unutar cjeline naselja.

1.5. Prirodna i kulturna obilježja, flora i fauna

Općina Virje nalazi se u rubnom dijelu panonskog prostora kojem pripada podravsko – bilogorska Podravina. Ona je dio Dravske potoline nastale u miocenu (prije 50 milijuna godina) rovovskim rasjedanjem i diferencijalnim kretanjem blokova. Reljef na samom prostoru Općine Virje možemo podijeliti na aluvijalnu ravan, pleistocenske terase i bilogorsko pobrđe.

Aluvijalna ravan zauzima krajnji sjeverni dio Općine Virje. Najmlađeg je postanka jer se tek u holocenu počela urezivati u svoje današnje korito. Reljefna energija se prelazi 5m/km². U napuštenim dijelovima riječnog korita zaostajale su mase pijeska i šljunka tako da je u osnovi izgrađena od njih. Oni su pokriveni eolskim ili barskim poplavnim sedimentima debljine oko 20 metara. Za vrijeme visokih vodostaja Drave poplavlivanjem je stvorena muljevita podloga.

Na području Općine Virje nema područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13.). Prema bazi evidentiranih područja Državnog zavoda za zaštitu prirode, koji je ujedno i izrađivač stručne studije *"Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže RH s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Virje"*, na području Općine Virje nema ni područja predviđenih za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode. Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta (sisavci, ptice, vodozemci, gnazovi, leptiri, alohtone vrste). Sukladno Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“ broj 124/13) – NATURA 2000 na području Općine Virje nalazi se međunarodno važno područje za ptice „Bilogora i Kalničko gorje“ (HR1000008).

U Općini Virje nalazi se ukupno 5 zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara što čini 4% od ukupno 122 registrirana nepokretna kulturna dobra, u kategoriji pojedinačnih građevina i kompleksa. Pojedinačna nepokretna kulturna dobra i njihovi sklopovi: crkva sv. Martina, Crkva sv. Mihaela Arkandela u Miholjancu, kapela sv. Križa u Šemovcima i stara škola u Virju te crkva sv. Jakova s grobljem koja se ujedno ubraja i u povijesno-memorijalne cjeline. Osim toga, preventivno je zaštićeno i arheološko nalazište Volarski breg u Virju, a zaštita je proglašena i na 3 pokretna kulturna dobra. Također, evidentirana su i 2 ugrožena zaštićena nepokretna kulturna dobra, odnosno 40% od ukupnog broja zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara. Na području Općine Virje u zaštićena pokretna kulturna dobra ubrajaju se: Memorijalna zbirka Josipa Turkovića, koja se čuva u njegovoj obiteljskoj kući u Virju, te orgulje iz crkve sv. Martina u Virju i sv. Andrije u Hampovici. Osim toga, evidentirane su dvije zbirke etnoloških predmeta, zbirka Zavičajnog muzeja Virje te zbirka u klijeti obitelji Kopas-Kristić u Šemovcima.

1.6. Gospodarstvo

Okosnica gospodarstva Općine Virje je primarni sektor djelatnosti, a prvenstveno misli na poljoprivredu. Osim poljoprivrede vrlo je značajna uloga eksploatacije ugljikovodika te građevinarstvo. U Općini Virje najveći poslovni subjekti su: INA d.d., JANAF d.d., GT JURA d.o.o. i Kokor d.o.o.

U nastavku je prikazana struktura zaposlenih Općine Virje prema djelatnostima i prema zanimanju prema Popisu stanovništva 2011. godine.

Tablica 7. Zaposleni prema područjima djelatnosti (2011.)

Područje djelatnosti	Ukupno
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	218
Rudarstvo i vadenje	46
Prerađivačka industrija	232
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	4
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša	18
Građevinarstvo	218
Trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikala	153
Prijevoz i skladištenje	44

Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	73
Informacije i komunikacije	9
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	19
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	30
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	13
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	97
Obrazovanje	75
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	50
Umjetnost, zabava i rekreacija	8
Ostale uslužne djelatnosti	24
Nepoznato	4
UKUPNO:	1.335

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis stanovništva 2011.)

Tablica 8. Zaposleni prema zanimanju (2011.)

Zanimanje	Ukupno
Zakonodavci, dužnosnici i direktori	37
Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	92
Tehničari i stručni suradnici	161
Administrativni službenici	101
Uslužna i trgovačka zanimanja	220
Poljoprivrednici, šumari, ribari i lovci	182
Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	218
Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	163
Jednostavna zanimanja	131
Vojna zanimanja	17
Nepoznato	13
UKUPNO:	1.335

Izvor: Državni zavod za statistiku (Popis stanovništva 2011.)

Najveći broj zaposlenih iz općine Virje prema području djelatnosti zaposleno je u prerađivačkoj industriji (232), sektoru poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (218) te u sektoru građevinarstva (218). Uspoređujući zaposlene iz Općine prema zanimanjima, najveći broj zauzimaju uslužna i trgovačka zanimanja (220) te zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (218).

Tablica 9. Broj stanovnika u Općini Virje prema glavnim izvorima sredstava za život

	Prihodi od stalnog rada	Prihodi od povremenog rada	Prihodi od poljoprivrede	Starosna mirovina	Bez prihoda
2011.	1.128	149	336	671	1.397

Izvor: Državni zavod za statistiku: Popis stanovništva 2011.

Uspoređujući stanovništvo Općine Virje prema glavnim izvorima sredstava za život, prema posljednjem Popisu stanovništva iz 2011. godine vidljivo je kako prevladava broj stanovnika bez prihoda (1.397), nakon čega drugi najveći udio zauzimaju stanovnici koji primaju prihode od stalnog rada (1.128).

Tablica 10. Gospodarske zone

Naziv zone	Ukupno površina (ha)	Slobodni prostor (ha)
Poslovna zona VIRJE	18,2	-

Izvor: Razvojna agencija Podravine i Prigorja (PORA)

Poduzetnička zona Virje nalazi se na cestovnom pravcu državne ceste D2 Koprivnica – Osijek te uz željezničku prugu na relaciji Zagreb – Koprivnica - Osijek. Zona je opremljena kompletnom komunalnom infrastrukturom, a zbog toga što obuhvaća površinu od 18,20 ha spada u grupu „male zone“. Specifičnost ove zone očituje se u oprečnim činjenicama, odnosno popunjena je i nema slobodnog prostora za investiranje, a spada u grupu „neaktivnih zona“. Naime, tamo svoje parcele i izgrađene objekte ima Elektrocentar Petek, te Energo Virje koje je pokrenulo aktivnosti za izgradnju energane na ovom zemljištu, ishoda je i građevinska dozvola te se očekuju radovi.

Na samom području Općine Virje egzistira nekoliko gospodarskih, proizvodno – poslovnih zona. Gospodarska zona se nalazi u Miholjancu, na istočnom ulazu u naselje. Uz željeznički kolodvor u Virju nalazi se gospodarska, poslovna, pretežito trgovačka zona (Zona 3). Unutar naselja Virje postoji i zona na prostoru pilane (Turčić) i pretežito trgovačka zona u centru (planirana tržnica).

Aktivno posluje zona na sjeveru Virja na lokaciji Mačkovice gdje se nalazi pogon INA-e (CPS Molve); zona s postojećim proizvodnim objektom nekadašnjeg pogona "Voćeprodukt"; zona "Taborišće" na zapadnom dijelu Virja u kojoj su izgrađeni poslovni prostori te benzinska stanica; zona uz željeznički kolodvor, na sjeveroistočnom dijelu građevinskog područja naselja Virje te zona na sjeveru Virja na kojoj je Matvej d.o.o. ishodio građevinsku dozvolu za izgradnju bioenergane. Općina je osigurala rekonstrukciju plinske i vodovodne infrastrukture koja je u tijeku. Također, u Šemovcima, je osigurana parcela za gospodarsku zonu za eventualne potencijalne ulagače.

Spomenuta zona uz željeznički kolodvor je opremljena potrebnom infrastrukturom, pa je lokacija vrlo pogodna za izgradnju proizvodno – poslovnih objekata, uređenje i izgradnju poljoprivredno – gospodarskih površina i iskorištavanje obnovljivih izvora energije. U sklopu zone se nalazi nekadašnji proizvodni pogon tekstilne industrije „Pobjeda“ koji je prenamijenjen te u ovim prostorijama trenutno posluje poduzeće Stop d.o.o. koje se bavi betonskom galanterijom; prostor za skladištenje poljoprivrednog materijala koji je u vlasništvu Poljoprivredne zadruge Virje te pogon za preradu mesa koji trenutno nije u funkciji. Na samom sjeveru Virja, kod uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, planirana je gospodarska, proizvodno – poslovna zona koja bi bila pogodna za izgradnju reciklažnog dvorišta, a na istoku i zapadu od naselja Virje planirane su i dvije poljoprivredno – gospodarske zone koje bi bile za intenzivni uzgoj životinja i druge poljoprivredne djelatnosti.

Tablica 11. Poljoprivredno zemljište i subjekti upisani u Upisnik

Broj poljoprivrednih subjekata upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava	Poljoprivredna površina (ukupno ha)	Poljoprivredna površina u državnom vlasništvu (ha)
674	3.256,57	26

Izvor: Lokalna razvojna strategija LAG-a Podravina

Područje Općine Virje je vrlo značajno za eksploataciju ugljikovodika. Sama nalazišta ugljikovodika smještena su na sjevernom i južnom dijelu Općine Virje, a izvedbu eksploatacije vrši INA d.d., SD istraživanje i proizvodnja nafte i plina. Trenutačno su formirana tri eksploatacijska polja ugljikovodika koja djelomično zauzimaju prostor Općine: Molve, Mosti i Čepelovac – Hampovica.

Iako je poljoprivredna proizvodnja najzastupljenija djelatnost na prostoru Općine Virje, postoji mali broj registriranih većih proizvođača koji svojim proizvodima mogu konkurirati na većem i značajnijem tržištu. Prema "Županijskoj razvojnoj strategiji Koprivničko – križevačke županije 2011.-2013." glavni problem, na cjelokupnom prostoru Županije, pa tako i same Općine Virje, predstavlja usitnjenost posjeda i vrlo nesređeni imovinsko – pravni odnosi što kao rezultat onemogućava okrupnjavanje zemljišta te stvaranje mnogo većih proizvodnih površina te s time i veća investicijska ulaganja kao što je izgradnja svinjogojskih farmi i tovilišta, od kojih u Općini Virje funkcionira jedna farma na sjeveru Virja te jedno tovilište u naselju Miholjanec. Osim toga, velika prepreka su i slabe financijske mogućnosti manjih obiteljskih proizvođača, niska obrazovna struktura poljoprivrednika i nedovoljna mehanizacija gospodarstava koja bi dala svoj doprinos bržoj i konkurentnijoj proizvodnji. Samo nekoliko poljoprivrednih gospodarstava unutar naselja, koja su označena kao površine mješovite namjene, pretežito poljoprivredna gospodarstva, raspolažu s većim kapacitetom proizvodnje, koji obuhvaća uzgoj većeg broja životinja ili biljnu i stakleničko/plasteničku proizvodnju.

Ukupni broj obrtnika prema podacima iz Obrtnog registra iznosi 33 obrtnika, dok je prema podacima iz Registra poslovnih subjekata Hrvatske gospodarske komore u 2014. godini registrirano 69 poduzeća (d.o.o. i j.d.o.o.). Prema podacima iz ARKOD baze, na području Općine Virje je u 2015. godini registrirano 517 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, od čega je najveći broj registriranih OPG-ova u samom naselju Virje (337).

Tablica 12. Poljoprivredna površina

Površina oranica (ha)	Površina livada (ha)	Površina pašnjaka (ha)	Površina voćnjaka (ha)	Površina vinograda (ha)	Broj krava	Broj svinja
1.773,73	322,07	20,74	27,98	31,29	1.300	2.500

Izvor: Lokalna razvojna strategija LAG-a Podravina

Jedna od mogućnosti razvoja ruralnog područja jest uključivanje u lokalne akcijske grupe (LAG). Općina Virje je sudjelovala u osnivanju LAG-a Podravina 2011. godine, koji trenutačno obuhvaća 16 jedinica lokalne samouprave. Cilj osnivanja LAG-a jest da se kroz izradu lokalnih razvojnih strategija i provedbu konkretnih zajedničkih razvojnih projekata unaprijedi sveukupni razvoj i podizne razina konkurentnosti ciljanog ruralnog područja. Razvoj zajedničke strategije

ruralnog razvoja omogućio bi što kvalitetnije organiziranu ratarsku proizvodnju, a pritom se misli na uzgoj određenih kultura na najpovoljnijem prostoru, izgradnju odgovarajuće infrastrukture, što bolju informiranost i obrazovanost poljoprivrednika te stvaranje novih i tehnološki modernih proizvodnih pogona.

1.7. Turizam

Osnivanjem Turističke zajednice područja „Središnja Podravina“ sa još 6 općina (Drnje, Gola, Hlebine, Legrad, Molve, Novigrad Podravski) Općina Virje potiče razvoj turizma i turističkih djelatnosti na svojem području. Sa suosnivačima se želi osmisliti zajednička turistička ponuda s naglašavanjem posebnosti svake od općina.

Općina Virje ima turističkog potencijala u smislu gastro i vinskog turizma. Pokrenuta je inicijativa za zaštitu i brendiranje „virovske mazanice“ kao autohtonog domaćeg kolača pripremljenog po starinskoj recepturi.

Također je osmišljena jedinstvena manifestacija pod nazivom „Virovska prkačijada“ nazvana po starinskom nazivu „prkač“ odnosno sitni kolač. Program uključuje sudjelovanje udruga žena s područja županije i šire, voditelje radionica koje vode vrsni svjetski i domaći slastičari, prezentacije i izložbe domaćih pekarskih i slastičarskih proizvoda.

Prkačijada je manifestacija kojoj je cilj očuvanje tradicije pečenja sitnih starinskih kolača te očuvanje od zaborava starinskih recepata. Virje kao i cijelo područje srednje Podravine ima bogatu tradiciju pečenja „prkača“ za razne prigode te je cilj kroz „Prkačijadu“ očuvati gastronomsku baštinu šireg područja. Ovakve manifestacije kojima se promiče i zaštićuje kultura, gastronomija i ostale vrijednosti ovoga kraja, će se još više razvijati i promovirati te uključivati sve više domaćih i stranih sudionika i posjetitelja.

Područja vinograda na prostoru naselja Virje, Šemovci i Miholjanec predstavljaju veliki turistički potencijal. Već postojeća eko staza "Stara gora" formirana je na istoimenom području u naselju Virje i ona povezuje nekoliko karakterističnih vinograda i klijeti, etno objekt i lovački doma, te se često poklapa s trasom obilaska vinograda u sklop obilježavanja dana Općine Virje pod nazivom Martinjski dani odnosno Martinjska šetnja vinskom stazom koja uključuje šetnju vinogradarskim područjem s nekoliko stajališta za odmor uz hranu, degustaciju vina i muziku.

Od velikog značaja za područje Općine Virje je projekt "Đurđevačka vinska cesta" koji obuhvaća vinogorja na području Grada Đurđevca i Općina Molve, Virje, Kloštar Podravski i Podravske Sesvete. Ta cesta povezuje niz kulturnih, rekreativnih i ugostiteljskih sadržaja te prirodno značajna područja. U projekt su s područja Općine Virje uključena tri proizvođača vina: Vinogradarstvo Benkek d.o.o., OPG Cik Petar i Pavunić Mirko dok ugostiteljsku uslugu pružaju restorani Ribička hiža u Miholjancu i Belo Virje i Fontana u Virju. Svojom ponudom aktivno sudjeluju Vesna Savić iz Virja, čija vina postižu značajne rezultate.

U novije vrijeme itekako rastu potrebe za aktivnim provođenjem odmora. U tu svrhu formirano je nekoliko biciklističkih staza na području Koprivničko – križevačke županije. Južnim dijelom Općine Virje prolazi Bilogorska ruta, a moguće je njezino povezivanje na Bilodravsku rutu, koja se pruža istočno od granice Općine Virje te se spaja na međunarodnu biciklističku stazu Drava route. U sklopu seoskog turizma raste i popularnost konjičkog sporta. Na regionalnoj razini formirana je rekreativna konjička staza koja povezuje cjelokupni županijski prostor, a prolazi i područjem Općine Virje.

Na području Općine Virje nalaze se i državna lovišta Đurđevačka Bilogora i Peski, te jedno zajedničko lovište Đurđevac I. Što se tiče lovačkog doma, on je smješten na Staroj gori u zoni vinograda, a posljednjih godina formiran je i manji lovački dom te streljana na južnom dijelu naselja Šemovci. Osim toga, između Miholjanca i Virja nalazi se lovački dom sa streljanom za glinene golubove, koja se koristi za odvijanje sportskih natjecanja, ali i kao izletničko područje.

Kulturno bogatstvo, osim Stare klijeti na Staroj gori, predstavljaju i tri stalne umjetničke galerije: Galerija Tišljar, galerija i memorijalna zbirka Josipa Turkovića koja je smještena u njegovoj obiteljskoj kući u Virju te Galerija Osnovne škole prof. Franje Viktora Šignjara Virje. Također, postoji i nekoliko dodataka izložbenih prostora, kao što su vijećnica društvenog doma u Virju te prostori dječjeg vrtića "Zrno" i Narodne knjižnice Virje. Osim toga, dio kulturne ponude su i zaštićena pokretna kulturna dobra kao što je Memorijalna zbirka Josip Turković, Orgulje u crkvi sv. Martina u Virju, Orgulje u crkvi sv. Andrije u Hampovici te evidentirana pokretna kulturna dobra kao što su: etno zbirka predmeta u obiteljskoj klijeti u Šemovcima i zbirka predmeta Zavičajnog muzeja u Virju.

Ostali zanimljivi turistički lokaliteti bi bili: Fratrovac, izletište u Miholjancu, Fancev mlin u Miholjancu, ugostiteljsko rekreacijskog karaktera te Zvirišće, izvor pitke vode u Šemovcima kao i ostala evidentirana i zaštićena kulturna i prirodna baština.

Općina Virje uključena je i u projekt Europskog kulturnog centra sv. Martin iz Francuske koji osmišljen je u cilju povezivanja općina i gradova vezanih za baštinu sv. Martina. Dio projekta ostvaruje se kroz postavljanje "Stope sv. Martina" kojim je obuhvaćeno preko 180 europskih mjesta, gradova i sela koji posjeduju martinsku baštinu.

Općina Virje je kao član Kulturnog centra sv. Martin – Hrvatska još 2008. godine postavila Stopu sv. Martina na Župnoj crkvi sv. Martina te je time Virje upisano u kartu hrvatskih i europskih martinskih mjesta koja štiju sveca svetog Martina.

1.8. Središnje uslužne funkcije

U Općini se mogu razvrstati sljedeće skupine uslužnih funkcija različitih karaktera:

Uprava, društveno-političke organizacije (i vjerske zajednice)

U općinskom sjedištu se nalaze sljedeće upravne institucije:

- Općinska uprava Virje (načelnik, zamjenik načelnika, Jedinstveni upravni odjel, Općinsko vijeće)
- Mjesni odbori: Virje, Šemovci, Hampovica, Rakitnica, Miholjanec, Donje Zdjelice
- Matični ured Virje
- Na području Općine Virje je prema podacima iz Registra udruga registrirano 47 udruga. Skupinu udruga građana, političke stranke i druge organizacije čine razne udruge, zajednice, stranke, udruženja, savezi, društva, klubovi i drugo sa sjedištem pretežno u Virju, ali i u drugim naseljima Općine:
- Lovačka udruga (Virje, Hampovica i Šemovci)
- DVD (Virje, Šemovci, Miholjanec, Rakitnica, Hampovica, Donje Zdjelice)
- Udruga žena (Virje, Šemovci, Miholjanec, Rakitnica, Hampovica, Donje Zdjelice)
- Udruga vinogradara, voćara i pčelara Općine Virje
- Udruga vinogradara i podrumara Šemovci

Školstvo (obrazovanje)

- Osnovna škola prof. Franje Viktora Šignjara Virje (s tri područna objekta u Šemovcima, Hampovici i Miholjancu)
- Dječji vrtić Zrno, Virje

Kultura, prosvjeta, umjetnost i znanost

- Hrvatsko pjevačko društvo Ferdo Rusan, Virje
- KUD Zvirišće, Šemovci
- Narodna knjižnica, Virje
- Zavičajni muzej, Virje
- Galerija i memorijalna zbirka Josipa Turkovića, Virje
- Galerija Tišljar, Virje
- Galerija OŠ, Virje
- Zbirka u klijeti obitelji Kopas-Kristić, Šemovci

Vjerske ustanove su:

- RMK župa (Virje i Miholjanec)
- Samostan Sestre Dominikanke, Virje

Zdravstvo i socijalna zaštita (skrb)

- Dom zdravlja (ispostava) - zdravstvena ambulanta za opću i obiteljsku medicinu Virje
- Stomatološka ordinacija Virje
- Ljekarna Virje
- Starački dom Stanešić, Virje
- Društvo Naša djeca, Virje
- Privatna udomiteljstva

Financijske i druge slične uslužne djelatnosti

Općina po pitanju ove vrste djelatnosti ima usluge Hrvatske pošte, poslovnicu banke te poslovnicu FINA-e.

Trgovina i ugostiteljstvo

Unutar naselja Općine raspoređeni su manji gospodarski objekti u vlasništvu privatnih tvrtki ili osoba, poput mehaničarskih radiona, autopraonica, pilane, tovilišta i slično. Poslovne djelatnosti koje se odvijaju na području Općine su: trgovina, ugostiteljstvo, frizerski saloni, fotografski studio, uredi za financijske, informacijske ili tehničke djelatnosti, arhitektonski ured itd.

Obrt i druge usluge

Na području općine postoji 33 registriranih obrta. Uz navedeni veliki broj obrta, na području općine je registrirano i 43 društava s ograničenom odgovornošću te 26 jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću, a većina pretežito u samom sjedištu općine, u Virju.

Sport, rekreacija, zabava i odmor

U Općini, sva naselja imaju sportska udruženja, čime se obogaćuje društveni život i zagovara zdrav život. Niže su navedeni sportski klubovi i udruženja, košarkaški, nogometni i ribolovni klubovi. Navedeni sudjeluju u natjecanjima na lokalnoj i županijskoj razini.

- Nogometni klub Podravac, Virje
- Nogometni klub Bilogorac, Šemovci
- Košarkaški klub Podravac, Virje
- Ribičko društvo ŠD Krap, Virje
- Ženski košarkaški klub Podravac, Virje

1.9. Prometna infrastruktura

Na području Općine Virje prolaze trase i dijelovi postojećih državnih, županijskih i lokalnih cesta:

Državna cesta:

- D2 (Podravska magistrala) - GP Dubrava Križovljanska – Varaždin – Koprivnica – Virovitica - Našice – Osijek - Vukovar - GP Ilok
- D43 - Podravska magistrala - Zagreb
- D210 – Podravska magistrala – GP Gola

Županijske ceste:

- ŽC 2183 - Virje - Šemovci
- ŽC 2236 - Virje - Miholjanec - Donje Zdjelice

Lokalne ceste:

- LC 26102 – državna cesta D2 – državna cesta D210
- LC 26103 - Miholjanec – Hampovica
- LC 26109 - državna cesta D43 - Sveta Ana

Tablica 13. Prometna infrastruktura Općine Virje

Državne ceste (km)	Županijske ceste (km)	Lokalne ceste (km)	Nerazvrstane ceste (km)	Željezničke pruge (km)	Željezničke postaje
9	13,6	6,5	200	7,4	1

Izvor: ŽUC KKŽ

Tablica 14. Cestovna infrastruktura u Općini Virje

Broj ceste	Kategorija ceste	Asfalt/km	Makadam/km	Ukupno u Općini
D2	Državna cesta (Podravska magistrala)	4,964	-	4,964
D43	Državna cesta	11,946	-	11,946
D210	Državna cesta	5,164	-	5,164
ŽC 2183	Županijska cesta	4,593	-	4,593
ŽC 2236	Županijska cesta	8,607	-	8,607
LC 26102	Lokalna cesta	2,781	-	2,781
LC 26103	Lokalna cesta	0,600	2,886	3,486
LC 26109	Lokalna cesta	3,460	-	3,460
UKUPNO		42,115	2,886	45,001

Izvor: Županijska uprava za ceste, www.zuc-kc.hr

Sve lokalne ceste su asfaltirane, osim LC 26103 koja je makadamski put. Tijekom 2011. i 2012. godine izvršene su rekonstrukcije mostova u Miholjancu i Šemovcima te asfaltiranje pojedinih dionica županijskih cesta.

Općinom Virje prolazi željeznička pruga od regionalnog značaja R 202 na relaciji: Varaždin – Koprivnica – Virovitica – Osijek – Dalj. Na željezničkoj pruzi R 202 postoji ukupno sedam željezničko - cestovnih prijelaza: dva prijelaza preko državne ceste D2 i D210, jedan prijelaz preko lokalne ceste LC 26102 i četiri prijelaza preko nerazvrstanih cesta.

1.10. Sustav vodoopskrbe i odvodnje

Sustav javne vodoopskrbe na području Općine uspostavljen je u naselju Virje, koje je magistralnim spojnim cjevovodom povezano s vodocrpilištem Đurđevac, odakle se vrši glavno snabdijevanje Općine pitkom vodom. Virje je, također, sa sjeverne strane povezano magistralnim vodovodom s Općinom Molve. Završena je izgradnja magistralnog cjevovoda Virje – Šemovci – Hampovica – Rakitnica dužine 17.400 m, te dionica Virje – Miholjanec –

Donje Zdjelice. Sekundarni vodovod izgrađen je na dijelu vinogradarskih područja u Virju i Šemovcima, a planirana je i izvedba sekundarne mreže vodoopskrbe svih naselja s pripadajućim uređajima – crpne stanice. Duljina javne vodoopskrbne mreže na području Općine Virje iznosila je 2013. godine 84,40 km, a trenutno je na nju priključeno 694 od ukupno 1.567 kućanstva, odnosno 39,50%. Sva naselja na području općine imaju sustav vodoopskrbe i mogućnosti priključenja na sustav javne vodoopskrbe. Lokalni vodovodi ili bunari u nekim naseljima su zadržani kao alternativni izvor ili izvor koji se koristi do priključenja svih korisnika na sustav javne vodoopskrbe.

Izgradnja kanalizacijske mreže posljednjih godina u Općini Virje odvija se kontinuirano. Usporedno s izgradnjom odvija se i uređenje ulica i zatvaranje otvorenih kanala uz ceste. U ostalim naseljima Općine odvodnja oborinskih voda vrši se putem otvorenih kanala u vodotoke, a odvodnja fekalnih voda riješena je izgradnjom septičkih jama i taložnica. Duljina javne odvodnje 2013. godine iznosila je 25 km, na koju su priključena ukupno 203 kućanstva, odnosno 10,3 %.⁷

Sjeverno od naselja Virje izgrađen je 2008. godine mehaničko-biološki uređaj za pročišćavanje otpadnih voda čime su stvoreni uvjeti za izgradnju mješovite kanalizacijske mreže i priključak svih domaćinstava na sustav odvodnje otpadnih voda bez dodatnih ulaganja u preljevne jame.

1.11. Energetika

Distribuciju električne energije do krajnjeg potrošača na području Općine Virje vrši HEP – Operator distribucijskog sustava d.o.o. Elektra Koprivnica. Od najvažnijih prijenosnih elektroenergetskih građevina izgrađen je dalekovod DV 110 kV Koprivnica-Virje, vezan na TS 110/35 kV, na lokaciji sjeverno od Virja. Od TS 110/35 kV granaju se zračni 35 kV dalekovodi:

- TS 35/10 kV u Novigrad Podravski
- TS 35/10 (20) kV u Đurđevac
- TS 35/10 kV terminal JANAF-a
- TS 35/10 kV CPS Molve

⁷ Ibid.

Napajanje ostalog dijela Općine vrši se 10(20) kV dalekovodima iz osnovne trafostanice, sjeverno od Virja, čime se razvija 10 kV mreža koja povezuje postojeće distributivne transformatorske stanice TS 10/0,4 kV u naseljima. Distribucija električne energije do korisnika, niskonaponskom mrežom izgrađena je u svim naseljima.

Distribucijom plina na području Općine Virje bavi se Plinacro d.o.o. koji je vlasnik sljedećih plinovoda:

- magistralni plinovod Budrovac – Varaždin I DN 300/50
- magistralni plinovod MRS Koprivnica – MRS Suhopolje DN 250/50 – dionica Koprivnica – Budrovac
- magistralni plinovod Koprivnica – Budrovac DN 500/50
- magistralni plinovod Hampovica – Virje DN 200/50
- magistralni plinovod Gola – Novigrad DN 200/50
- magistralni plinovod Molve – Novigrad DN 500/50

te nadzemnih objekata:

- MRS Virje (mjerno redukcijska stanica)
- MRS Hampovica
- PČ Virje (plinski čvor).

Prema Članku 125. II ID PPUO na području Općine Virje planirana je izgradnja:

- magistralnog plinovoda (100 bara) Kozarac – Gola u koridoru Janafa,
- magistralnog plinovoda (75 bara) Ludbreg – Koprivnica u koridoru postojećeg Koprivnica – Budrovac DN 500/50,
- magistralnog plinovoda Sotin – Mursko Središće DN 1200/100 (dionica Donji Miholjac – Novigrad),
- uz postojeći Jadranski naftovod planiran je cjevovod za povećanje kapaciteta, te
- višenamjenski međunarodni produktovod za naftne derivate u postojećem koridoru trase naftovoda Sisak – Gola te trase Virje – Lendava.

Lokalnu distribuciju i opskrbu plina za područje Općine Virje obavlja tvrtka Komunalije-plin d.o.o. iz Đurđevca.

Od plinovoda i produktovoda INA-e Pogona Molve Đurđevac prisutni su cjevovodi na relacijama bušotina – plinska stanica – CPS Mol I, II, III.

Područjem Općine Virje prolazi magistralni naftovod JANAF u čijem sastavu se nalazi prihvatno-otpremn terminal u Virju. Naftovod do terminala dolazi iz smjera Siska te se u Virju dijeli na dvije dionice, od kojih jedna ide do Lendave u Republici Sloveniji, a druga prema Goli na hrvatsko-mađarskoj granici. Terminal Virje udaljen je od naselja Virje 3 km, a od susjednog mjesta Molve 2 km. Za skladištenje nafte koriste se jedan spremnik nominalnog kapaciteta od 20.000 m³, te dva spremnika nominalnog kapaciteta od 10.000 m³. Ukupni kapacitet omogućuje skladištenje 40.000 m³ nafte.⁸

1.12. Postupanje s otpadom

Zbrinjavanje komunalnog otpada odvijalo se u prošlosti na privremenom odlagalištu „Hatačanova“ sjeveroistočno od naselja Virje. Započeta je sanacija odlagališta sukladno propisima Zakona o otpadu, a na razini Općine organizirano je skupljanje i odvoz smeća od strane privatne tvrtke, što je smanjilo nastanak divljih odlagališta na prirodno vrijednim prostorima Općine. Općina je sa stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom 1.07.2015. uskladila postupanje s otpadom u dijelu sakupljanja, odvojenog prikupljanja te su poduzete aktivnosti za izgradnju reciklažnog dvorišta. Danas se odvojeno prikuplja komunalni otpad, PET i PVC, tekstil, baterije, staklo i papir. U naselju Virje, Šemovci, Hampovica i Miholjanec oformljen je potreban broj zelenih otoka u skladu sa Zakonom. Na području Virja izgrađena je i građevina za privremeno skladištenje opasnog tehnološkog otpada iz djelatnosti proizvodnje nafte i plina, na sjevernom dijelu.

Izgradnja reciklažnog dvorišta za odvojeno sakupljanje otpada planirana je u sklopu gospodarske, proizvodno-poslovne zone uz uređaj za pročišćavanje otpadnih voda na sjeveru Virja. Uz neusklađeno odlagalište „Hatačanova“ na sjeveru Virja formirana je gospodarska, poslovna zona, komunalno-servisna na kojoj je dopuštena gradnja građevina za gospodarenje otpadom, te se predviđa gradnja kompostišta. Osim toga, ova vrsta gradnje omogućena je i u gospodarskim zonama, proizvodno-poslovnim, poljoprivredno-gospodarskim zonama te u

⁸ II. Izmjene i dopune prostornog plana uređenja Općine Virje (nacrt prijedloga), 2014. godina

sklopu poljoprivrednih gospodarstava za intenzivni uzgoj životinja, na kojima bioplinska postrojenja sve više postaju sastavni dio postrojenja namijenjena za proizvodnju električne energije.⁹

1.12. Iznesena problematika i moguća rješenja

Temeljem iznesenog postojećeg stanja po svim područjima Općine: stanovništva, gospodarstva, uslužnih djelatnosti, prometne infrastrukture, sustava vodoopskrbe i odvodnje, energetike te postupanje s otpadom, izrađena je tablica prema njihovim problemima i mogućih rješenja. Iz prijedloga mogućih rješenja mogu se izraditi projekti kojima bi se stanje unaprijedilo.

<i>Područje</i>	<i>Problem</i>	<i>Moguća rješenja</i>
<i>STANOVNIŠTVO</i>	Loša demografska struktura stanovništva u Općini	Program natalitetne politike Poticanje i razvoj poduzetništva Razvoj turizma
<i>GOSPODARSTVO</i>	Nedostatak suradnje malih poduzetnika i obrtnika na području Općine	Poticanje aktivnosti i stvaranje uvjeta za ulaganja Poticanje udruživanja i umrežavanja gospodarskog sektora kroz edukacije
<i>POLJOPRIVREDA</i>	Niska obrazovna struktura poljoprivrednih proizvođača Usitnjenost poljoprivrednog zemljišta Nedostatak preradbenih kapaciteta Nedovoljno razvijena poljoprivredna infrastruktura	Zajednički nastup poljoprivrednih proizvođača na tržištu Edukacija poljoprivrednih proizvođača Umrežavanje poljoprivrednih proizvođača Projekt okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta Izgradnja proizvodno-prerađivačkih kapaciteta Navodnjavanje zemljišta Prijava na projekte financirane iz EU i nacionalnih fondova

⁹ II. Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Virje

<i>USLUŽNE DJELATNOSTI</i>	Nedostatak ugostiteljske i turističke infrastrukture	Poticanje aktivnosti ulaganja u ugostiteljstvo i turizam
<i>CIVILNO DRUŠTVO</i>	Nedostatni kapaciteti za rad	Osiguravanje prostora kroz aktivaciju i rekonstrukciju postojeće Općinske infrastrukture
<i>PROMETNA INFRASTRUKTURA</i>	Nepostojanje pješačkih staza uz neke prometnice Nerazvrstane ceste	Razvoj prometne infrastrukture (rekonstrukcija cesta) Asfaltiranje nerazvrstanih cesta
<i>SUSTAV VODOOPSKRBE I ODVODNJE</i>	Nerazvijena mreža odvodnje u nekim dijelovima Općine Nedovoljna pokrivenost mrežom vodoopskrbe u predjelima vinograda	Daljni razvoj sustava odvodnje Izgradnja sekundarnih vodovoda u vinogradnim područjima
<i>ENERGETIKA</i>	Velika potrošnja energenata	Poticanje razvoja obnovljivih izvora energije Edukacija stanovništva o OIE Subvencije za energetske učinkovitost
<i>POSTUPANJE S OTPADOM</i>	Neriješena divlja odlagališta	Edukacija stanovništva Učinkovito gospodarenje otpadom

2. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je kvalitativna analitička metoda kojom se stupnjevanjem elemenata u okviru četiri polja analize – snage, slabosti, prilike i prijetnje – procjenjuju jake i slabe strane, te pogodnosti i problemi razmatranog predmeta te se kao takva koristi za analizu situacije. Snage i slabosti Općine Virje te prilike koje ima ili mu se s prijetnjama pokazuju, pretpostavljaju aktivnosti na njihovom angažiranju ili otklanjanju, korištenju ili izbjegavanju. U izradi SWOT analize sudjelovali su predstavnici radnog tima koji su iskazali problematiku općinskog područja i predložili moguća rješenja za mjere/aktivnosti koje su u nastavku opisane.

Snage, nedostaci, mogućnosti i prijetnje prikazane su kako slijedi:

Snage	Slabosti
<p><i>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geoprometni položaj • Bogata kulturna baština (materijalna i nematerijalna) • Ekološki očuvane i atraktivne prirodne ljepote, kultivirani značajni krajjobrazi, arheološki lokaliteti, i sl. • Članstvo u Lokalnoj akcijskoj grupi • Izgrađenost osnovne komunalne infrastrukture • Prostorni plan uređenja Općine 	<p><i>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepovoljna demografska struktura • Nerazvijena mreža odvodnje u nekim dijelovima Općine • Nedovoljna pokrivenost mrežom vodoopskrbe u vinogradnim područjima • Nepostojanje pješačkih staza uz neke prometnice • Nedostatan kapacitet groblja • Nedovoljno razvijena prometna infrastruktura
<p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvaliteta predškolske i osnovnoškolske infrastrukture • Razvijena sportsko-rekreacijska infrastruktura • Velik broj organizacija civilnog društva • Aktivno civilno društvo i rad udruga koje pokrivaju sva područja djelatnosti • Kulturne manifestacije • Postojanje vatrogasnih društava i civilne zaštite 	<p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak prostora za rad civilnog sektora

POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO

- Kvaliteta poljoprivrednog zemljišta
- Velika površina visokovrijednog poljoprivrednog tla
- Povoljni klimatski uvjeti za raznovrsnu poljoprivrednu proizvodnju
- Tradicijsko znanje bavljenja poljoprivredom
- Razvijena infrastruktura u poduzetničkim zonama

TURIZAM

- Bogata prirodna i kulturna baština

POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO

- Nedostatak preradbenih kapaciteta
- Usitnjenost poljoprivrednih zemljišta
- Neorganiziranost i nedovoljna povezanost poljoprivrednih proizvođača
- Nedovoljno razvijena poljoprivredna infrastruktura
- Niska obrazovna struktura poljoprivrednih proizvođača
- Nedostatnost vlastitih izvora financiranja za nova ulaganja/projekte
- Nedostatak suradnje malih poduzetnika i obrtnika na području Općine
- Neriješeni imovinsko-pravni odnosi

TURIZAM

- Nedostatak ugostiteljske i turističke infrastrukture
- Nedovoljno valorizirani i iskorišteni prirodni resursi i kulturna baština
- Nedostatno oblikovan identitet cijelog područja

Prilike	Prijetnje
<p><i>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Iskorištavanje prednosti geoprometnog položaja • Poticajne natalitetne politike • Korištenje poticaja za obnovljive izvore energije i energetska učinkovitost • Daljnji razvoj i rekonstrukcija sustava odvodnje i vodoopskrbnog sustava • Plinifikacija • Razvoj prometne infrastrukture • Proširenje groblja • Prenamjena, rekonstrukcija i očuvanje objekata u Općinskom vlasništvu • Podizanje svijesti stanovništva o očuvanju prirode i okoliša • Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine 	<p><i>PRIRODNI I DEMOGRAFSKI RESURSI, OKOLIŠ, PROSTOR I INFRASTRUKTURA</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Migracija stanovništva u gradska središta • Starenje stanovništva • Negativan prirodni prirast stanovništva • Pad kupovne moći stanovništva • Klimatske promjene i elementarne nepogode • Nedovoljno razvijena ekološka svijest • Devastacija prirodnih vrijednosti
<p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Umrežavanje organizacija civilnog društva • Uključivanje udruga u pripremu i provedbu projekata financiranih iz EU fondova • Razvijanje zajedničkih projekata organizacija civilnog društva • Razvoj programa cjeloživotnog učenja 	<p><i>DRUŠTVENE DJELATNOSTI I CIVILNI SEKTOR</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Izostanak financijske potpore civilnom sektoru • Nedovoljna osjetljivost društvene zajednice prema određenim socijalnim kategorijama

- Poticanje aktivnosti ulaganja u sport i rekreaciju
- Prenamjena i rekonstrukcija objekata u vlasništvu Općine za osiguranje prostora za djelatnosti civilnog sektora

POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO

- Razvoj ekološke poljoprivrede
- Diverzifikacija poljoprivredne proizvodnje
- Sustav navodnjavanja
- Projekt okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta
- Ulaganje u projekt izgradnje ili opremanja objekata za preradu poljoprivrednih proizvoda
- Poticanje udruživanja i umrežavanja gospodarskog sektora (osnivanje zadruga)
- Daljnje poticanje razvoja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i obrtništva
- Brendiranje lokalnih poljoprivrednih proizvoda
- Financiranje razvoja putem sredstava iz EU i nacionalnih fondova
- Korištenje nacionalnih programa za poticanje poduzetništva

POLJOPRIVREDA I GOSPODARSTVO

- Konkurentski proizvodi (supstituti)
- Teškoće u prilagodbi gospodarskih subjekata promjenama na tržištu
- Neusklađenost katastra i zemljišnih knjiga
- Nedostatni lokalni, regionalni i nacionalni izvori financiranja razvojnih projekata
- Neorganiziranost javne administracije i državne uprave
- Spora administracija

TURIZAM

- Razvoj selektivnih oblika turizma
- Uključivanje lokalnog stanovništva u turizam
- Stvaranje turističke prepoznatljivosti Općine
- Otvaranje novih radnih mjesta
- Osmišljavanje turističkih projekata za razvoj selektivnih oblika turizma

TURIZAM

- Potencijalno zagađenje okoliša
- Vizualna degradacija prostora
- Promjena trendova na tržištu

3. VIZIJA

Vizija je sažeti prikaz budućeg željenog stanja na području Općine Virje, a treba pružiti odgovor na pitanje gdje Općina vidi svoju situaciju u roku 3 – 10 godina. Vizija se tako pojavljuje kao polazište i odredište u procesu strateškog planiranja i u implementaciji strateškog plana da bi se u definiranom vremenskom razdoblju postigli zacrtani ciljevi. Budući da se predlaže i projekcija razvoja do 2020. godine, vizija je sažeti prikaz budućeg željenog stanja do navedenog razdoblja. Snage i prilike iz SWOT analize treba koristiti, a slabosti i prijetnje otklanjati. Samo će na taj način Općina moći ostvariti krajnji cilj svojeg razvoja – viziju.

Vizija razvoja za područje Općine Virje usmjerena je stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja čiji se temelj očitava u povoljnom geoprometnom položaju te bogatoj kulturnoj baštini i raznolikim prirodnim resursima. Rješenje trenutnog stanja na ovom području Općina Virje vidi u razvoju poljoprivrede, poduzetništva i obrta te turizma, a u sinergiji s razvijenom infrastrukturom će predstavljati mjesto poželjno za stanovanje i rad ljudi.

VIZIJA budućeg razvoja Općine Virje:

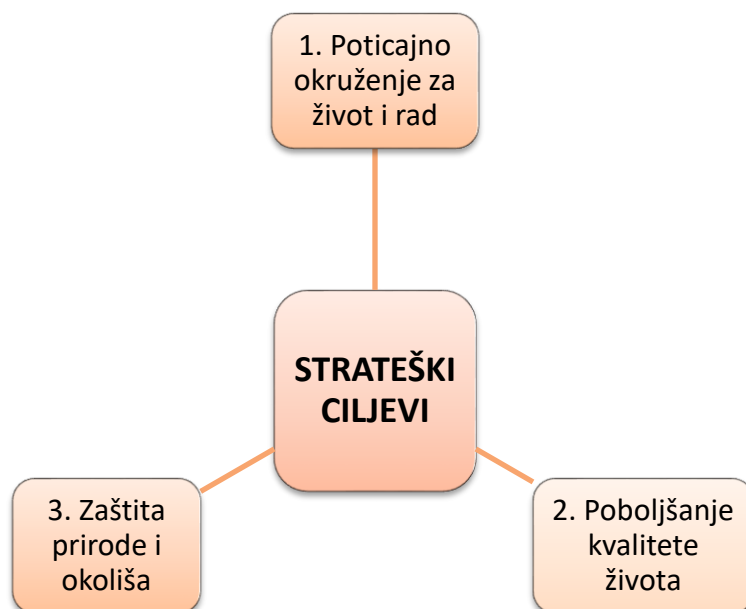
Poželjno mjesto za život, očuvane kulturne i prirodne baštine, razvijene infrastrukture te dinamičnog gospodarstva.

Iz navedene vizije proizlaze strateški ciljevi, prioriteti i mjere. Postavljena su tri strateška cilja, s prioritetima i mjerama koji navode rješenja za izradu razvojnih projekata koji se trebaju provoditi kako bi mogli pratiti njihove rezultate i mjeriti njihovu efikasnost i efektivnost, a postavljeni su u cilju razvijanja gospodarstva Općine, poboljšanja kvalitete života te zaštite prirode i okoliša.

3.1. Strateški ciljevi, prioriteti i mjere

U nastavku slijedi grafički prikaz postavljenih strateških ciljeva te njihov opis.

Grafički prikaz 1. Strateški ciljevi Općine Virje

Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad

Stvaranje poticajnog okruženja za život i rad se prvenstveno odnosi na povećanje konkurentnosti već postojećih gospodarskih subjekata te pokretanje novih poduzetničkih inicijativa unutar Općine, kao i na zadržavanju i povećanju broja stanovnika na području Općine. Primarne djelatnosti su najprisutnije i najviše ulaganja bi trebalo biti usmjereno na povećanje konkurentnosti primarne poljoprivrede, poduzetništva i razvoja turizma. Općina Virje svoj potencijal pronalazi u dosadašnjem razvoju poljoprivrede, građevinarstvu i eksploataciji mineralnih sirovina. U prilog razvoju poticajnog poduzetničkog okruženja ide i postojanje nekoliko gospodarskih, proizvodno – poslovnih zona na području Općine.

U vidu turizma, Općina iskazuje potencijal za razvoj gastro i vinskog turizma, a ističe se i bogata kulturna baština Općine (*vidi poglavlje 1.7.*).

Strateški cilj stvaranja poticajnog okruženja za život i rad se ostvaruje kroz tri prioriteta:

1. Razvoj poljoprivrede
2. Razvoj poduzetništva i obrta
3. Razvoj turizma
4. Povećanje broja stanovnika na području Općine

Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života

Općina Virje prepoznala je važnost programa u društvenoj domeni: odgoja i obrazovanja, sporta i rekreacije, kao i razvoja civilnog sektora te teži uravnoteženom razvoju u svim segmentima života stanovnika s posebnim naglaskom na njihove društvene potrebe i razvoj komunalne infrastrukture, a sve kako bi Općina Virje bila mjesto visokog standarda života.

Strateški cilj poboljšanja kvalitete života se ostvaruje kroz tri prioriteta:

1. Razvoj komunalne i javne infrastrukture
2. Razvoj društvene infrastrukture
3. Razvoj civilnog društva

Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša

U sve bržem razvoju društva povećava se i količina otpada. Stoga je nužno provoditi mjere zaštite prirode i okoliša. Uspostava sustava za gospodarenjem otpadom podrazumijeva provođenje programa i projekata usmjerenih na selektivno prikupljanje i selekciju otpada. U tom cilju edukacija stanovništva je vrlo važna jer oni postaju dio sustava samog gospodarenja. Sanacija postojećih deponija otpada omogućuje bolju zaštitu okoliša.

S druge pak strane, energetika je bitna za razvoj čitavog društva pa je suvremeni gospodarski razvoj određenog područja zavisi od raspoloživih izvora energije i njihove iskorištenosti.

Strateški cilj zaštite prirode i okoliša se ostvaruje kroz dva prioriteta:

1. Energetika i povećanje udjela obnovljivih izvora energije
2. Gospodarenje otpadom

Svaki od strateških ciljeva postavljenih u Programu ukupnog razvoja Općine Virje sastoji se od nekoliko razvojnih prioriteta. U svrhu ostvarenja strateških ciljeva, svakom prioritetu se dodjeljuju određene razvojne mjere i programi čijom bi se provedbom strateški ciljevi lakše ostvarili.

Slijede opisi prioriteta te njihovih mjera.

Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad	
<p><u>Prioritet 1.1.</u> Razvoj poljoprivrede</p>	<p>U svrhu razvoja poljoprivrede na području Općine, potrebno je osigurati dostatne proizvodno-prerađivačke kapacitete. Također, udruživanje proizvođača poljoprivrednih proizvoda doprinosi jačanju njihove konkurentne sposobnosti. Sve to se postiže ako se usmjere naponi na poticanje prodaje i promocije proizvoda (stvaranju brenda) i organiziranjem edukacija za poljoprivrednike u svrhu uvida o mogućnostima raznih potpora iz nacionalnih i EU fondova.</p>
<p>AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA</p> <p>Mjera 1.1.1. Izgradnja prodajnih i proizvodno-prerađivačkih kapaciteta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osigurati prostor i lokaciju za prodaju te proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda - Provođenje aktivnosti za razvoj proizvodne i prerađivačke djelatnosti sektora poljoprivrede - Poticanje izrade projektne dokumentacije za izgradnju proizvodno-prerađivačkih objekata - Potpore izgradnji i uređenju objekata za proizvodnju i preradu poljoprivrednih proizvoda, nabava opreme za proizvodnju i preradu proizvoda - Izrada projektne dokumentacije za izgradnju tržnice u Virju - <i>Projekt: Uređenje tržnice u Virju</i> <p>Mjera 1.1.2. Osnivanje zadruge proizvođača</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poticanje stvaranja stabilnog i sigurnog okruženja za članove zadruge - Stvaranje boljih preduvjeta za nabavu sirovina i veću konkurentnost - Racionalizacija u proizvodnom procesu - Brendiranje poljoprivrednih proizvoda 	

Mjera 1.1.3. Poticanje prodaje i promocije poljoprivrednih proizvoda

- Stručna pomoć poljoprivrednim proizvođačima u komercijalizaciji poljoprivrednih proizvoda
- Razvoj inovativnih načina prodaje, dizajn i izrada promotivnog materijala, oglašavanje
- Poticanje prodaje autohtonih poljoprivrednih proizvoda putem manifestacija, organizacije prodajnih prostora i pomoći u distribuciji proizvoda

Mjera 1.1.4. Udruživanje i zajednički nastup poljoprivrednih proizvođača na tržištu

- Poticanje umrežavanja poljoprivrednih proizvođača sa svrhom osiguravanja veće konkurentnosti na tržištu
- Poticanje umrežavanja poljoprivrednih proizvođača na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini putem raznih projekata suradnje
- Edukacije, razmjena iskustava, subvencije za zajedničku prijavu na natječajne Programa ruralnog razvoja

Mjera 1.1.5. Educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi

- Kreiranje programa edukacija putem poduzetničkih potpornih institucija
- Poticanje pohađanja certificiranih edukacija za poljoprivredne proizvođače
- Organiziranje različitih seminara, radionica, tečajeva i ostalih aktivnosti s ciljem edukacije stanovnika Općine Virje o potporama iz nacionalnih i EU fondova za projekte u poljoprivredi

Mjera 1.1.6. Izgradnja sustava navodnjavanja

- Izrada pripremne, studijske i projektne dokumentacije
- Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa
- Izgradnja sustava navodnjavanja
- Nadzor i kontrola kvalitete tijekom izgradnje

Mjera 1.1.7. Poticanje korištenja bioplinskih pogona u poljoprivrednoj proizvodnji

- Poticanje proizvodnje bioplina na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima
- Poticanje suradnje svih vrsta poljoprivrednih proizvođača s bioplinskim postojenjima

Prioritet 1.2.**Razvoj poduzetništva i obrta**

Ovaj prioritet ima za cilj razvoj poduzetništva i obrta kroz osiguravanje potrebne infrastrukture, novčanih sredstava i edukativne programe kako bi se stvorili nužni preduvjeti za rast i razvoj poduzeća i obrta na području Općine. Kako bi se ti preduvjeti stvorili, potrebno je pokrenuti programe edukacija za poduzetnike/obrtnike o svim mogućnostima financiranja njihovog poslovanja, pružanje podrške prilikom pokretanja poduzeća/obrtu te dodjelom bespovratnih sredstava.

AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA**Mjera 1.2.1. Povećanje kapaciteta za prihvat malih i srednjih poduzetnika**

- Stvaranje mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta kroz koje će se zadržati lokalni stručnjaci i pretvoriti Općinu u mjesto poželjno za život i rad
- Ulaganje u opremanje uredskih prostora za prihvat malih i srednjih poduzetnika
- *Projekt: Izgradnja Poduzetničkog inkubatora*

Mjera 1.2.2. Povećanje dostupnosti financijskih instrumenata kroz edukacije

- Programi edukacije u suradnji s poduzetničkim potpornim institucijama koji pripremaju poduzetnike za prijavu na natječaje
- Promotivni i medijski sadržaji o postojećim, ali i predstojećim nacionalnim i europskim programima sufinanciranja MSP-ova i obrtnika

Mjera 1.2.3. Programi sufinanciranja poduzetnika

- Dodjeljivanje bespovratnih potpora za nabavu potrebne opreme za obavljanje djelatnosti, uređenje poslovnog prostora, izradu promidžbenog materijala i izlaganje na sajmovima

Mjera 1.2.4. Povećanje primjene inovacija i novih tehnologija u poslovanju

- Poticanje korištenja novih tehnologija u svrhu stvaranja novih proizvoda i usluga
- Poticanje primjene novih tehnologija u poslovnim procesima
- Identificiranje potreba za implementacijom inovativnih rješenja

Mjera 1.2.5. Mjere privlačenja eksternih poduzetnika

- Kampanja za privlačenje eksternih poduzetnika u poduzetničke zone
- Sufinanciranje najma poslovnih prostora
- Pružanje podrške u procesu izdavanja svih relevantnih dozvola
- Osiguravanje podrške nakon provedbe investicijskog projekta
- Osiguravanje potrebne infrastrukture

Mjera 1.2.6. Mjere poticanja otvaranja poduzeća i obrta

- Osiguravanje bespovratnih novčanih potpora za otvaranje novih poduzeća i obrta
- Pružanje podrške prilikom osnivanja poduzeća/obrta
- Pružanje pripreme za apliciranje na natječaje za dobivanje sredstava iz nacionalnih i EU fondova
- Sufinanciranje najma poslovnih prostora

Mjera 1.2.7. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa

- Uređenje vlasničkih i drugih imovinsko-pravnih poslova u svrhu uknjižbe prava vlasništva na nekretninama u zemljišnim knjigama radi provedbe dokumenata prostornog uređenja, odnosno radi uređenja prostora i gospodarenja građevinskim zemljištem u vlasništvu Općine
- *Projekt: Katastarska izmjera*

Mjera 1.2.8. Razvoj drvne industrije većeg stupnja dovršenosti

- Razvoj malih proizvođača čiji će temeljni sadržaj rada i poslovanja biti izrada proizvoda višeg stupnja dovršenosti s većom dodanom vrijednosti
- Podrška institucija pri razvoju poslovanja
- Automatizacija u drvnoj industriji
- Interakcija poduzeća koja sudjeluju u lancu malih proizvođača sastavnih dijelova namještaja

Prioritet 1.3.**Razvoj turizma**

Turističke aktivnosti i sadržaji su važan dio gospodarskog sektora te imaju snažan učinak na razvoj Općine u cijelosti. Poticanjem razvoja turističkih proizvoda i unaprjeđivanjem turističke ponude za koju Općina Virje iskazuje potencijal u vidu svoje kulturne i prirodne baštine bi se utjecalo na jačanje gospodarstva Općine stvarajući tako bolje uvjete za život stanovnika u istoj. U prvi je plan nužno staviti potrebe i želje turista utjecajući na taj način na njihov doživljaj koji će u konačnici utjecati na njihovo zadovoljstvo i lojalnost turističkom proizvodu.

AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA**Mjera 1.3.1. Zaštita kulturne baštine u funkciji razvoja i promocije turizma**

- Izrada raznih projekata koji uključuju valorizaciju kulturnih objekata, nalazišta i tradicijske baštine u turističke i druge svrhe te traženje izvora financiranja
- Suradnja s nadležnim institucijama za očuvanje kulturne baštine
- Kontinuirana briga za kulturnu i tradicijsku baštinu (*popis kulturne baštine u poglavlju 1.5.*)
- Educiranje turista i stanovnika o važnosti i zaštite kulturne baštine
- Uključivanje novih sadržaja iz kulturne i tradicijske baštine u turističku ponudu

- Općina u kontinuitetu razvija djelatnost izdavaštva – izdaje knjige raznih tematika, od povijesne, obrazovne, kulturne tematike, pa sve do teme kulturne baštine
- Projekt: Stopa sv. Martina

Mjera 1.3.2. Očuvanje prirodne baštine

- Suradnja s nadležnim institucijama za zaštitu i očuvanje prirodne baštine
- Očuvanje izvornosti prirodne baštine
- Kontinuirana briga za prirodnu baštinu
- Educiranje stanovnika i turista o važnosti zaštite prirodne baštine
- Označavanje prirodne baštine
- Ulaganje u razvoj EU projekata za razvitak eko turizma i očuvanje visokovrijednih prostora

Mjera 1.3.3. Poticanje razvoja turističkih proizvoda

- Analiza i odabir selektivnih oblika turizma
- Poticati razvoj strateški definiranih specifičnih oblika turizma: kulturni i gastro turizam, vinski turizam, izletnički turizam, ruralni turizam i dr.
- Definirati razvojne planove za svaki od specifičnih oblika turizma
- Fokusiranje na specijalizirane proizvode i tržišne niše

Mjera 1.3.4. Unaprjeđenje turističke ponude Općine

- Unaprjeđenje postojeće javne turističke infrastrukture
- Razvoj nove javne turističke infrastrukture
- Poticanje razvoja i osmišljavanje programa potpora i promocijskih aktivnosti vezanih uz razvoj turističke ponude
- Koordinirano upravljanje turističkim događanjima tijekom godine
- Izgradnja biciklističkih, konjičkih staza
- Razvoj turističkih sadržaja (projekt „Stope sv. Martina“, Prkačijada, Martinjski dani i sl. *vidi poglavlje 1.7.*) te stvaranje novih turističkih sadržaja
- Projekt: Zavičajno – kulturni centar Virje

- *Projektna ideja: Seosko imanje koje prikazuje autohtoni način življenja u kojem turisti sudjeluju u radu na istom (doživljajni turizam)*
- *Projekt: Izgradnja adrenalinskog parka*
- *Projekt: Uređenje rekreacijsko-izletničkog centra i izgradnja smještajnog objekta u Hampovici*
- *Projekt: Uređenje izletišta Fratrov zdenac u Miholjancu i „Zvirišće“ u Šemovcima*

Mjera 1.3.5. Poticanje izgradnje smještajnih kapaciteta za razvoj turizma

- Uređenje i opremanje objekata za turističku namjenu (izgradnja ili rekonstrukcija, adaptacija i prenamjena postojeće infrastrukture na području Općine)
- Proširenje smještajnih kapaciteta u Općini
- Otkup zgrade „Univerzal“ za potrebe povećanja smještajnih kapaciteta
- *Projektna ideja: Hostel s mogućnošću pregradbene funkcije u svrhu prenamjene prostora u apartmanske prostorije prema potrebi*

Prioritet 1.4.

Povećanje broja stanovnika na području Općine

S obzirom na negativan prirodni priraštaj u Općini te sve većoj tendenciji mladih za emigraciju u veća gradska središta, ima se za cilj zadržati postojeće stanovništvo u Općini te utjecati na povećanje broja stanovnika poticajnim mjerama natalitetne politike i mjerama parcelacije zemljišta u svrhu davanja istih mladim obiteljima.

AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA

Mjera 1.4.1. Mjere natalitetne politike

- Novčane naknade za novorođeno dijete
- Sufinanciranje prijevoza učenika
- Sufinanciranje prehrane učenika u školama
- Potpore u vidu nabave knjiga i bilježnica

Mjera 1.4.2. Mjere poticajne stanogradnje

- Parcelacija zemljišta i darovanje istih opremljenih komunalnom infrastrukturom mladim obiteljima bez naknada u svrhu gradnje kuće
- *Pilot projekt Općine*

Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života**Prioritet 2.1.****Razvoj komunalne i javne infrastrukture**

Kontinuiranim razvojem komunalne infrastrukture jest jedan od ključnih faktora razvoja Općine. Jedino se kontinuiranim ulaganjem i podizanjem kvalitete komunalne infrastrukture može postići održivi razvoj Općine.

AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA**Mjera 2.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i asfaltiranje prometnica**

- Izrada projektne dokumentacije
- Uređenje i rekonstrukcija prometnica
- Asfaltiranje nerazvrstanih cesta
- *Projekt: Uređenje ulice F. Lugarića i I. Gundulića u Virju*

Mjera 2.1.2. Izgradnja pješačkih staza i uređenje javnih površina

- Izrada projektne dokumentacije
- Sanacija pješačkih staza
- Uređenje parkova, zelenih površina i sl.
- *Projekt: Uređenje pješačkih staza*
- *Projekt: Izgradnja pješačkog mosta*

Mjera 2.1.3. Razvoj i unaprjeđenje sustava odvodnje

- Izgradnja proširenja kanalizacijske mreže na dodatna naselja u Općini

Mjera 2.1.4. Unaprjeđenje vodovodne mreže

- Izrada projektne dokumentacije
- Izgradnja sekundarne vodovodne mreže u vinogradnim područjima Općine

Mjera 2.1.5. Rekonstrukcija plinske mreže

- Projekt rekonstrukcije postojeće plinske mreže na području Općine

Mjera 2.1.6. Uređenje infrastrukture groblja

- Stvaranje boljih uvjeta za ispraćaj pokojnih osoba (hortikulturno uređenje groblja, izgradnja staza na groblju i sl.)
- Izgradnja mrtvačnice u Rakitnici

Mjera 2.1.7. Rekonstrukcija javne rasvjete

- Projekt rekonstrukcije postojeće javne rasvjete na području Općine

Mjera 2.1.8. Elektrifikacija vinogradnih područja Općine

- Osiguravanje mogućnosti redovne opskrbe električnom energijom u vinogradnim područjima Općine
- Projekt izgradnje električne mreže u vinogradnim područjima Općine

Prioritet 2.2.**Razvoj društvene infrastrukture**

Razvoj društvene infrastrukture obuhvaća mjere kojima se ima za cilj unaprijediti kvaliteta života lokalnog stanovništva, odnosno povećati životni i društveni standard.

AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA**Mjera 2.2.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture i ponude sustava odgoja i obrazovanja**

- Daljni nastavak i unaprjeđenje suradnje s odgojno-obrazovnim institucijama
- Opremanje i modernizacija objekata odgojne i obrazovne infrastrukture

Mjera 2.2.2. Poboljšanje kvalitete sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa

- Razvoj sportske infrastrukture
- Organizacija sportsko-rekreacijskih manifestacija/događanja/aktivnosti
- Motiviranje stanovništva za sudjelovanje u sportskim i rekreacijskim aktivnostima
- *Projekt: Izgradnja i opremanje dječjeg igrališta*
- *Projektna ideja: Izgradnja multifunkcionalnog prostora bazena (ljetno korištenje) i dvoranske funkcije/klizališta (tokom zimskog perioda)*
- *Projekt: Izgradnja adrenalinskog parka*
- *Projekt: Adaptacija društvenih, sportskih, lovačkih i vatrogasnih domova*

Mjera 2.2.3. Unaprjeđenje kulturne infrastrukture i ponude

- Kontinuirano, cjelogodišnje organiziranje kulturnih događanja
- Poticanje stvaranja novih programa u kulturi
- Modernizacija postojećih i osiguravanje novih adekvatnih prostora za kulturne djelatnosti
- Motiviranje stanovništva za sudjelovanje u kulturnom životu Općine
- *Projekt: Zavičajno – kulturni centar Virje*
- *Projekt: Adaptacija društvenih, sportskih, lovačkih i vatrogasnih domova*

Mjera 2.2.4. Razvoj programa osposobljavanja i cjeloživotnog obrazovanja

- Suradnja s ustanovama za obrazovanje i osposobljavanje
- Provođenje programa osposobljavanja i cjeloživotnog učenja
- Organiziranje raznih tečajeva i specijaliziranih predavanja
- Analiza interesa i potreba za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju stanovništva
- Sufinanciranje i poticanje stanovništva na prekvalifikaciju i dokvalifikaciju

Mjera 2.2.5. Briga za starije i nemoćne osobe

- Utvrđivanje broja staračkih domaćinstava kojima je potrebna pomoć
- Poticanje ulaganja privatnog kapitala za izgradnju domova za starije i nemoćne osobe
- Izgradnja javnog doma za starije i nemoćne osobe u Općini
- *Projektna ideja: Izgradnja doma za starije i nemoćne osobe*

<p><u>Prioritet 2.3.</u> Razvoj civilnog društva</p>	<p>Teži se ostvarivanju aktivne lokalne zajednice te poticanje uključivanje i sudjelovanje u razvoju iste. Cilj je povećati vidljivost rada i aktivnosti organizacija civilnog sektora te osiguranje kapaciteta za njihovo sudjelovanje u društvenom razvoju.</p>
<p>AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA</p> <p>Mjera 2.3.1. Osiguravanje prostora za djelatnosti organizacija civilnog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavljanje neiskorištenih postojećih objekata na području Općine u funkciju (prenamjena i obnova objekata) - Osiguravanje potrebne infrastrukture i opreme potrebne za rad civilnog sektora <p>Mjera 2.3.2. Promocija aktivnosti civilnog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jačanje svijesti građana o važnosti i mogućnostima djelovanja organizacija civilnog društva informiranjem o njihovom radu - Poticanje osnivanja i djelovanja udruga <p>Mjera 2.3.3. Potpora programima civilnog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj sustava financiranja projekata i programa organizacija civilnog društva proračunskim sredstvima <p>Mjera 2.3.4. Organiziranje edukacija za organizacije civilnog sektora</p> <ul style="list-style-type: none"> - Razvoj programa edukacija/radionica o pripremi i provedbi projekata financiranih nacionalnim i EU sredstvima 	

Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša	
<p><u>Prioritet 3.1.</u> Energetika i povećanje udjela obnovljivih izvora energija</p>	<p>Energetska učinkovitost važan je faktor pri raspolaganju i upravljanju resursima. Kao djelatnost, energetika se služi sve većim brojem izvora energije, a obnovljivi izvori i njihova iskorištenost su važan čimbenik za razvoj svake zajednice. Suvremeni gospodarski razvoj zavisi od raspoloživih izvora energije, njihove iskorištenosti i primjene u proizvodnji i potrošnji. Pažljivim korištenjem postoji sve veća potreba za energetsom učinkovitošću na svim područjima primjene.</p>
<p>AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA</p> <p>Mjera 3.1.1. Programi poticanja korištenja obnovljivih izvora energije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnom i privatnom sektoru - Dopuna prostornih planova i mjera primjene obnovljivih izvora energije - Poticanje razvoja šumarstva kao proizvođača obnovljivih izvora energije (proizvodnja biomase, proizvodnja peleta i briketa i sl.) <p>Mjera 3.1.2. Programi povećanja energetske učinkovitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projekti energetske učinkovitosti (adaptacija zgrada u vlasništvu Općine) - Identifikacija mogućih mjera i aktivnosti energetske učinkovitosti po sektorima za ostvarenje zacrtanih ciljeva uštede energije <p>Mjera 3.1.3. Edukacija stanovništva o prednostima i mogućnostima korištenja alternativnih oblika energije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje edukacijskih programa o prednostima i mogućnostima korištenja alternativnih oblika energije 	

<p><u>Prioritet 3.2.</u> Gospodarenje otpadom</p>	<p>Navedeni prioritet ima za cilj sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada te njegovoga štetnog utjecaja na okoliš na području Općine, a sve na način da se ne dovodi u opasnost zdravlje stanovnika.</p>
<p>AKTIVNOSTI UNUTAR MJERA</p> <p>Mjera 3.2.1. Sanacija divljih odlagališta i unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provođenje radova na sanaciji divljih odlagališta i zatvaranju postojećih odlagališta - Priprema studijske dokumentacije potrebne za prijavu projekata sanacije za sufinanciranje iz EU fondova - Aktivnosti unaprjeđenja sustava odvojenog sakupljanja komunalnog otpada (razvoj infrastrukture i nabava opreme, edukacija i informiranje dionika sustava, povećanje broja zelenih otoka, izgradnja reciklažnog dvorišta i sl.) <p>Mjera 3.2.2. Podizanje svijesti stanovništva o očuvanju prirode i okoliša</p> <ul style="list-style-type: none"> - Priprema i provođenje informativnih radionica i edukacijskih programa - Provođenje akcija vezanih uz očuvanje prirode i okoliša - Organiziranje promotivnih kampanja za podizanje razine svijesti o problemima okoliša te o mjerama za očuvanje okoliša <p>Mjera 3.2.3. Poticanje reciklaže otpada</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrađivanje programa i projekata recikliranja otpadnog materijala - Poticanje stanovnika na razvrstavanje otpada i na ponovnu upotrebu materijala za stvaranje proizvoda koji stvaraju manje otpada - Interaktivne edukacije stanovništva o svim aspektima sprječavanja nastanka otpada 	

U nastavku slijedi sažeti prikaz strateških ciljeva, prioriteta i mjera.

STRATEŠKI CILJ 1: POTICAJNO OKRUŽENJE ZA ŽIVOT I RAD

1.1. Razvoj poljoprivrede	1.2. Razvoj poduzetništva i obrta	1.3. Razvoj turizma	1.4. Povećanje broja stanovnika
<ul style="list-style-type: none"> • 1.1.1. Izgradnja prodajnih i proizvodno-prerađivačkih kapaciteta • 1.1.2. Osnivanje zadruge proizvođača poljoprivrednih proizvoda • 1.1.3. Poticanje prodaje i promocije poljoprivrednih proizvoda • 1.1.4. Udruživanje i zajednički nastup poljoprivrednih proizvođača na tržištu • 1.1.5. Educiranje stanovnika o mogućnosti korištenja potpora za projekte u poljoprivredi • 1.1.6. Izgradnja sustava navodnjavanja • 1.1.7. Poticanje korištenja bioplinskih pogona u poljoprivrednoj proizvodnji 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.2.1. Povećanje kapaciteta za prihvata malih i srednjih poduzetnika • 1.2.2. Povećanje dostupnosti financijskih instrumenata poduzetnicima kroz edukacije • 1.2.3. Programi sufinanciranja poduzetnika • 1.2.4. Povećanje primjene inovacija i novih tehnologija u poslovanju • 1.2.5. Mjere privlačenja eksternih poduzetnika • 1.2.6. Mjere poticanja otvaranja poduzeća i obrta • 1.2.7. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa • 1.2.8. Razvoj drvne industrije većeg stupnja dovršenosti 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.3.1. Zaštita kulturne baštine u funkciji razvoja i promocije turizma • 1.3.2. Očuvanje prirodne baštine • 1.3.3. Poticanje razvoja turističkih proizvoda • 1.3.4. Unaprjeđenje turističke ponude Općine • 1.3.5. Poticanje izgradnje smještajnih kapaciteta 	<ul style="list-style-type: none"> • 1.4.1. Mjere natalitetne politike • 1.4.2. Mjere poticajne stanogradnje

STRATEŠKI CILJ 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA**2.1. Razvoj komunalne i javne infrastrukture**

- 2.1.1. Izgradnja, rekonstrukcija i asfaltiranje prometnica
- 2.1.2. Izgradnja pješačkih staza i uređenje javnih površina
- 2.1.3. Razvoj i unaprjeđenje sustava odvodnje
- 2.1.4. Unaprjeđenje vodovodne mreže
- 2.1.5. Rekonstrukcija plinske mreže
- 2.1.6. Uređenje infrastrukture groblja
- 2.1.7. Rekonstrukcija javne rasvjete
- 2.1.8. Elektrifikacija vinogradnih područja Općine

2.2. Razvoj društvene infrastrukture

- 2.2.1. Unaprjeđenje kvalitete infrastrukture i ponude sustava odgoja i obrazovanja
- 2.2.2. Poboljšanje kvalitete sportsko-rekreacijske infrastrukture i programa
- 2.2.3. Unaprjeđenje kulturne infrastrukture i ponude
- 2.2.4. Razvoj programa osposobljavanja i cjeloživotnog obrazovanja
- 2.2.5. Briga za starije i nemoćne osobe

2.3. Razvoj civilnog društva

- 2.3.1. Osiguravanje prostora za djelatnosti organizacija civilnog sektora
- 2.3.2. Promocija aktivnosti civilnog sektora
- 2.3.3. Potpora programima civilnog sektora
- 2.3.4. Organiziranje edukacija za organizacije civilnog sektora

STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA PRIRODE I OKOLIŠA**3.1. Energetika i povećanje udjela obnovljivih izvora energije**

- 3.1.1. Programi poticanja korištenja obnovljivih izvora energije
- 3.1.2. Programi povećanja energetske učinkovitosti
- 3.1.3. Edukacija stanovništva o prednostima i mogućnostima korištenja alternativnih oblika energije

3.2. Gospodarenje otpadom

- 3.2.1. Sanacija divljih odlagališta i unaprjeđenje sustava za gospodarenje otpadom
- 3.2.2. Podizanje svijesti stanovništva o očuvanju prirode i okoliša
- 3.2.3. Poticanje reciklaže otpada

3.2. Usklađenost ciljeva Programa ukupnog razvoja Općine Virje s razvojnim ciljevima dokumenata viših razina

Program ukupnog razvoja, kao provedbeni dokument lokalnog razvoja, mora biti usklađen s ključnim nacionalnim i regionalnim razvojnim strateškim dokumentima, odnosno njihovim strateškim ciljevima, budući da realizacijom svojih aktivnosti, pridonosi i ostvarenju strateških ciljeva nadređenih strateških razina.

PUR Općine Virje	Županijska razvojna strategija Koprivničko-križevačke županije 2011.-2013.
<i>Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad</i>	Strateški cilj 1. Konkurentno gospodarstvo Strateški cilj 4. Održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti i gospodarenje energijom
<i>Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života</i>	Strateški cilj 2. Jačanje ljudskih resursa i podizanje društvenog standarda Strateški cilj 3. Razvoj prometne i komunalne infrastrukture
<i>Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša</i>	Strateški cilj 4. Održivo korištenje prirodnih i kulturnih vrijednosti i gospodarenje energijom

Jedno od najznačajnijih područja djelovanja institucija Europske unije, kako u smislu obuhvata zajedničke pravne stečevine, tako i u smislu udjela u EU proračunu, predstavlja Zajednička poljoprivredna politika (ZPP). Ruralni razvoj, kao drugi stup ZPP financiran je sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EAFRD). Preduvjet za mogućnost korištenja sredstava EAFRD u slijedećem programskom razdoblju je izrada **Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. godine**. Program ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. vrijedan oko 2.4 milijarde EUR-a, počeo se stvarati još 2012. godine te je službeno poslan na odobrenje 16. srpnja 2014. godine. Prihvatljiva ulaganja unutar mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. sufinancirana su većim dijelom sredstvima Europske unije putem Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) (engl. EAFRD) dok je ostatak sufinanciran sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske.

PUR Općine Virje	Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. godine
Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad; (Prioritet 1.1. Razvoj poljoprivrede)	1. Poticanje prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima 2. Poboljšanje održivosti i konkurentnosti poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama 3. Promicanje organizacije lanca opskrbe hranom, uključujući preradu i trženje poljoprivrednih proizvoda, dobrobit životinja te upravljanje rizikom u poljoprivredi 6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim Područjima
Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života	6. Promicanje društvene uključenosti, suzbijanja siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim Područjima
Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad; (Prioritet 1.3. Razvoj turizma)	4. Obnova, očuvanje i poboljšanje ekosustava povezanih s poljoprivredom i šumarstvom 5. Promicanje učinkovitosti resursa te poticanje pomaka prema gospodarstvu s niskom razinom ugljika, otpornom na klimatske promjene u poljoprivrednom, prehrambenom i šumarskom sektoru

Razvoj civilnog društva jedna je od pretpostavki i mjerila demokracije i stabilnosti političkoga sustava svake zemlje. Upravo se navedno ističe i kao jedan od strateških ciljeva Općine Virje, uzimajući pritom u obzir osiguravanje prostora za djelatnosti organizacija civilnog sektora, promociju aktivnosti te potporu programima civilnog sektora, kao i educiranje organizacija civilnog sektora. Republika Hrvatska sustavno je pristupila stvaranju pravnog i institucionalnog sustava za potporu i razvoj civilnoga društva. **Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012.-2016. godine** daje smjernice kako bi se još više unaprijedio pravni, financijski i institucionalni sustav potpore djelovanju organizacija civilnoga društva kao važnih čimbenika društveno-ekonomskog razvoja u Republici Hrvatskoj. Prilikom pisanja Programa ukupnog razvoja Općine Virje, uzimale su se u obzir smjernice Nacionalne strategije, kako bi se doprinijelo poticajnom okruženju civilnog društva.

PUR Općine Virje

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2012.-2016.

Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života (prioritet 2.3. Razvoj civilnog društva)	Osigurati ujednačen razvoj i zastupljenost organizacija civilnoga društva u svim regijama Republike Hrvatske Osnažiti kapacitete građanskih inicijativa i organizacija civilnoga društva koje djeluju u lokalnim zajednicama za aktivno sudjelovanje u društvenim procesima
--	--

Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020. donosi se s ciljem jačanja poduzetničkog potencijala i unaprjeđenja kulture poduzetništva. Ostvarivanje ciljeva Strategije doprinijet će realizaciji vizije maloga gospodarstva koja se planira ostvariti u budućnosti, a koja se može opisati kao: „konkurentno i ravnomjerno razvijeno malo gospodarstvo Hrvatske, koje se temelji na rastućem broju uspješnih poslovnih subjekata, kontinuiranom povećanju izvoza, visokom stupnju inovacija, kvalitetno obrazovanom, fleksibilnom menadžmentu, inovativnom proizvodnom procesu, povoljnom poslovnom okruženju i olakšanom pristupu financijskim i ostalim instrumentima kako bi se održale povoljne stope rasta te dostigli najviši EU standardi”.

PUR Općine Virje

Strategija razvoja poduzetništva u RH 2013.-2020.

Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad	Strateški cilj 1. Poboljšanje ekonomske uspješnosti Strateški cilj 3. Promocija poduzetništva
---	--

Europska unija ulaže velike napore u konačni izlazak iz krize i stvaranje uvjeta za konkurentnije gospodarstvo s većom zaposlenosti. **Strategijom Europa 2020** nastoji se potaknuti rast koji je pametan – učinkovitijim ulaganjem u obrazovanje, istraživanje i inovacije, održiv – zahvaljujući odlučnom zaokretu ka niskougličnom gospodarstvu i uključiv – stavljanjem velikog naglaska na stvaranje radnih mjesta i smanjenje siromaštva. Strategija ima ambiciozne ciljeve u pet područja: zapošljavanje, inovacije, obrazovanje, smanjenje siromaštva i klima/energetika. Kako bi se osiguralo da se strategijom Europa 2020 ostvare željeni rezultati, za usklađivanje mjera politike između EU-a i država članica uspostavljen je čvrst i učinkovit sustav gospodarskog upravljanja.

PUR Općine Virje	Europa 2020
Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad	<p>„Unija inovacija“ – financiranje istraživanja i inovacija – stvaranje ekonomskog rasta i radnih mjesta</p> <p>„Industrijska politika za globalizacijsko doba“ – unapređenje poslovnog okruženja, prvenstveno malo i srednje poduzetništvo, razvoj snažne i održive konkurentske osnove</p>
Strateški cilj 2. Poboljšanje kvalitete života	<p>„Mladi u pokretu“ – povećanje učinka obrazovnih sustava i olakšan ulazak mladih na tržište rada</p> <p>„Europska platforma protiv siromaštva“ – društvena i teritorijalna povezanost, korist od prednosti rasta i radnih mjesta, dostojanstven život i aktivno sudjelovanje u društvu</p>
Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša	<p>„Resursno učinkovita Europa“ – ekonomski rast korištenjem obnovljivih izvora, modernizacija sektora transporta, promicanje energetske učinkovitosti</p>
PUR Općine Virje	OSTVARENJE EU STRATEGIJE – 2 temelja
<p><u>Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad</u></p> <p><i>Razvojem gospodarstva (prioritetno poljoprivrede, poduzetništva i obrtništva te turizma) uvođenjem inovacija u poslovanje, te konstantnom obukom i edukacijama stvaraju se bolji uvjeti za rad, potiče se rast gospodarstva i veći interes stanovništva za život u Općini što doprinosi povećanju životnog i društvenog standarda</i></p>	<p>1. Tri prioriteta</p> <p>Pametn rast: razvoj ekonomije utemeljene na znanju i inovacijama</p>
<p><u>Strateški cilj 1. Poticajno okruženje za život i rad</u></p> <p><i>Visokom stopom zaposlenosti stvara se pozitivna atmosfera i doprinosi se zajednici unutar koje se djeluje. Navedeno je ostvarivo kroz razvoj gospodarstva, a poslovnom suradnjom s ostalim dionicima u regiji pridonosi se teritorijalnoj i društvenoj povezanosti Općine Virje</i></p>	<p>Uključiv rast: podržavanje ekonomije s visokom stope zaposlenosti koja donosi društvenu i teritorijalnu povezanost</p>
<p><u>Strateški cilj 3. Zaštita prirode i okoliša</u></p> <p><i>Promicanje gospodarstva koje učinkovito koristi svoje prirodne</i></p>	

<i>resurse, poticanje korištenja obnovljivih izvora energije i reciklaže otpada te podizanje svijesti stanovništva o očuvanju prirode</i>	Održiv rast: promicanje ekonomije koja učinkovitije iskorištava resurse, odnosno koja je zelenija i konkurentnija
2. Izvještavanje o razvoju provedbe Programa ukupnog razvoja	2. Izvještavanje država članica o razvoju donesenih strategija

3.3. Razvojni pravci i projekti do 2020. godine

Dinamično gospodarstvo i razvijena društvena i komunalna infrastruktura uz povećanu svijest o zaštiti okoliša temeljni su ciljevi Općine Virje u sljedećem razdoblju. Prije opisani ciljevi, prioriteti i mjere omogućuju bolje razumijevanje zacrtanog razvoja, a kasnije i u boljem praćenju postignutih rezultata.

U nastavku slijedi pregled važnih izabranih razvojnih projekata koji su kratko opisani po tipologiji sadržaja, vrijednosti i spremnosti za provedbu. Navedeni projekti čine Bazu projekata Općine Virje koja je sastavni dio Programa ukupnog razvoja i usklađenosti strateških ciljeva, prioriteta i mjera sa Strategijom regionalnog razvoja RH 2011.-2013. i sa Županijskom razvojnom strategijom Koprivničko-križevačke županije 2011.-2013.

Tablica 15. Baza projekata Općine Virje

SC	Naziv projekta	Nositelj projekta	Okvirni predviđeni termin početka projekta	Lokacija projekta	Sektor projekta (npr. turizam, kultura, itd.)	Kratki opis projekta	Vrijednost projekta	Predviđeni izvor(i) financiranja
1.3.4. 2.2.3.	Zavičajno kulturni centar Virje	Općina Virje	2016.	Virje	kultura	Projekt obuhvaća rekonstrukciju i sanaciju zgrade stare škole u Virju, proširenje muzejskog prostora, prenamjenu prostorija za razne društvene djelatnosti i za zadovoljenje društvenih i kulturnih potreba stanovništva - dobivena je građevinska dozvola	15.050.000,00 kn	EU fondovi
2.1.2.	Uređenje pješačkih staza	Općina Virje	2016.	Virje, Šemovci, Hampovica	prometna infrastruktura	Planira se sanirati pješačke staze uz državnu cestu D43 u Šemovcima i Hampovici - građevinska dozvola nije potrebna	1.000.000,00 kn	EU fondovi /Općina/ MRRFEU
2.1.1.	Uređenje ulice F. Lugarića i I. Gundulića u Virju	Općina Virje	2016.	Virje	prometna infrastruktura	Projekt obuhvaća rekonstrukciju kolnika s ugradnjom rubnjaka i izgradnju odnosno sanaciju pješačkih staza - u tijeku je ishođenje građevinske dozvole	1.400.000,00 kn	EU fondovi /Općina/ MRRFEU
2.2.2.	Izgradnja dječjeg igrališta	Općina Virje	2016.	Virje	obrazovanje	Postojeće dječje igralište u parku planira se premjestiti na česticu u vlasništvu Općine te u ograđenom prostoru opremiti za igru i rekreaciju djece svih uzrasta	600.000,00 kn	LAG Podravina
2.1.2.	Izgradnja pješačkog mosta s pripadajućom pješačkom stazom	Općina Virje	2016.	Virje	prometna infrastruktura	Uz postojeći cestovni most u Novigradskoj ulici u Virju uz državnu cestu D2 planira se izgraditi pješački most spajanjem na postojeće pješačke staze. Cilj je premjestiti pješačke prometnice i povećati sigurnost u prometu	150.000,00 kn	Općina /MRRFEU

1.2.1.	Izgradnja/kupnja prostora za Poduzetnički inkubator	Općina Virje	2017.	Virje	poduzetništvo	Cilj je osigurati poslovne prostore za razvijanje i obavljanje poslovnih djelatnosti, pružanja usluga, poticanje razmjene usluga	5.000.000,00 kn	
1.3.5.	Izgradnja/uređenje objekta za smještaj turista - Hostel	Općina Virje	2017.	Virje	turizam	Kupnja objekta i njegova rekonstrukcija i uređenje te prenamjena za smještaj turista u svrhu povećanja smještajnih kapaciteta na području Općine s ciljem razvoja turizma	1.000.000,00 kn	
1.1.1.	Uređenje tržnice u Virju	Općina Virje	2017.	Virje	infrastruktura / gospodarstvo	Cilj je osigurati infrastrukturu i sve potrebne uvjete za tržnicu		
2.1.7.	Rekonstrukcija javne rasvjete	Općina Virje	2017.	Općina Virje	komunalna infrastruktura	Cilj je rekonstruirati javnu rasvjetu radi bolje učinkovitosti i uštede		
2.2. 2.2.2. 2.2.3.	Adaptacija društvenih, lovačkih, sportskih i vatrogasnih domova	vlasnici	2017.	Općina Virje	kultura/sport/ infrastruktura	Svako naselje u Općini ima po jedan društveni ili vatrogasni dom te sportski i lovačke domove kojima je potrebna obnova, adaptacija i privođenje svrsi		
1.2.7.	Katastarska izmjera	Općina Virje			imovinsko – pravni odnosi	Zbog loše srede stvarnog i katastarskog stanja na terenu nužno je izraditi katastarsku izmjeru		
2.2.2.	Izgradnja bazena/klizališta	Općina Virje			sport i rekreacija	Ideja je izgraditi bazen koji bi bio funkcionalan tijekom cijele godine, i kao kupalište i kao klizalište tokom zimskih mjeseci		
1.4.2.	Razvijanje poticajne stanogradnje	Općina Virje	2016.		stanovništvo	Pilot projekt Općine čija je ideja mjerama poticati stanovništvo, naročito mlade, na ostanak u Općini davanjem građevinske parcele i komunalnih priključaka bez naknade za gradnju kuće		
2.2.5.	Izgradnja doma za starije i nemoćne osobe	investitori			briga za starije i nemoćne	Sve je veća potreba osiguravati smještaj za starije i nemoćne ljude o kojima se obitelj nije u mogućnosti brinuti		
1.3.4.	Seosko imanje – prikaz autohtonog načina života	Općina Virje			turizam	Cilj je urediti seosko imanje u svrhu razvoja turizma s prikazom autohtonog načina življenja gdje će turisti imati mogućnost i sami se okušati u radovima na imanju (doživljajni turizam)		

2.2.2. 1.3.4.	Izgradnja adrenalinskog parka	Općina Virje	2018.		sport i rekreacija / turizam	Ideja je osigurati sadržaj za mlade, rekreaciju i zabavu domaćeg stanovništva, ali i za privlačenje većeg broja turista		
1.3.4.	Uređenje rekreacijsko-izletničkog centra i izgradnja smještajnog objekta u Hampovici	Marijan Ljubić	2017.	Općina Virje, naselje Hampovica	turizam	Postojeći ribnjak, šetnicu i park potrebno je urediti i nadograditi te izgraditi objekt za smještaj turista i izletnika, dodati rekreacijske sadržaje i dječje igralište		
2.2. 2.3.1. 3.1.2.	Adaptacija i sanacija zgrada u vlasništvu Općine (bivša zgrada Općine i druge)	Općina Virje	2017.	Virje	društvena infrastruktura, civilno društvo, energetska učinkovitost	Postojeće objekte potrebno je adaptirati i prilagoditi suvremenom načinu života, informatizirati, povećati energetska učinkovitost; bivša zgrada Općine dana je na korištenje udrugama s područja Općine, u prostorijama zgrade sjedište je za oko 10 udruga	2.000.000,00 kn	
1.3.4.	Uređenje izletišta Fratrov zdenac u Miholjancu i „Zvirišće“ u Šemovcima	Općina Virje	2018.	Miholjanec i Šemovci	turizam	Postojeći izvor vode u Miholjancu, tzv. Fratrov zdenac i „Zvirišće“ u Šemovcima potrebno je urediti i nadograditi kao izletišta s dodatnim sadržajima za rekreaciju svih skupina posjetitelja, šetača, biciklista i dr.		
1.3.1.	Stopa sv. Martina	Općina Virje	kontinuirano	Virje	zaštita baštine	Općina Virje je član Kulturnog centra sv. Martin - Hrvatska koji okuplja hrvatska martinska mjesta, 2008. je postavljena stopa sv. Martina na župnoj crkvi i pokraj nje informativna ploča sa prikazom svih hrvatskih i europskih mjesta na putu sv. Martina. Stopa je otisak bosa stope, diskretno obilježen podijeljenim plaštem. Projekt je pod pokroviteljstvom UNESCO-a i dio je europskog projekta "Putovima europske nematerijalne baštine u 21. stoljeću: sv. Martin - simbol dijeljenja"		

Tablica 16. Popis ostalih projekata

SC	Naziv projekta	Nositelj projekta	Sektor projekta (npr. turizam, kultura, itd.)
2.1.1.	Asfaltiranje cesta	Općina Virje	prometna infrastruktura
2.1.3.	Kanalizacija u Virju	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.1.4.	Vodovod – Šemovci, Hampovica, Rakitnica, Miholjanec, D. Zdjelice	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.1.6.	Mrtvačnica u Rakitnici	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.1.4.	Izgradnja sekundarnih vodovoda	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.1.3.	Kanalizacija u Šemovcima	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.1.5.	Rekonstrukcija plinske mreže na području Općine	Općina Virje	komunalna infrastruktura
2.2.3.	Uređenje društvenog doma u Šemovcima	Općina Virje	civilni sektor
1.3.5.	Otkup zgrade Univerzitet	Općina Virje	turizam
3.2.2.	Provođenje prevencije od zagađivanja zraka	Općina Virje	zaštita prirode i zdravlja stanovništva
1.2.7.	Prostorni plan uređenja Općine – izmjene i dopune	Općina Virje	prostorno uređenje

3.4. Usvajanje pokazatelja

Obzirom na definirane prioritete Općine Virje i na koncentraciju na nekoliko glavnih područja djelovanja, predlaže se razrada osnovnih indikatora i način određivanja učinaka provedbe na niže opisan način.

Tablica 17. Popis pokazatelja uspješnosti sukladno prioritetima PUR-a

PRIORITETI	Pokazatelji	Sredstva
1.1. Razvoj poljoprivrede	<ul style="list-style-type: none"> - m² izgrađene prodajne i proizvodno-prerađivačke infrastrukture - broj novih poljoprivrednika (prihod po jedinici površine) - udio eko proizvođača u ukupnoj poljoprivredi - broj članova udruženja proizvođača - broj edukativnih radionica - broj polaznika na radionice - izgrađen sustav navodnjavanja - osnovana zadruga proizvođača - broj zajedničkih nastupa poljoprivrednih proizvođača na tržištu - udio zapuštenih površina - broj OPG-ova koja proizvode bioplin 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
1.2. Razvoj poduzetništva i obrta	<ul style="list-style-type: none"> - broj poduzetnika u Općini - broj obrtnika u Općini - broj novoostvarenih radnih mjesta - m² izgrađenog Poduzetničkog inkubatora - stupanj popunjenosti Inkubatora - broj prijavljenih i odobrenih projekata na EU fondove (i/ili iznos dobivenih subvencija) - broj i vrsta poduzetničkih programa potpore - iznos i broj bespovratnih potpora - postotak smanjenja nezaposlenosti na području Općine - broj i veličina novih investicija - broj proizvođača koji se bave preradom drva 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
1.3. Razvoj turizma	<ul style="list-style-type: none"> - broj novih turističkih proizvoda i usluga - broj dolazaka izletnika i turista - prosječna duljina boravka izletnika i turista - broj smještajnih kapaciteta 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori

	<ul style="list-style-type: none"> - stupanj popunjenosti smještajnih kapaciteta - broj uređenih kulturnih objekata - označena prirodna baština - broj zaštićenih područja - broj obnovljenih objekata kulturne baštine - broj održanih edukacija/radionica/seminara - broj projekata koji se odnose na prezentaciju i interpretaciju posebno vrijednih područja 	
1.4. Povećanje broja stanovnika na području Općine	<ul style="list-style-type: none"> - povećanje broja novorođenih - broj stanovnika u Općini - iznos sufinanciranog prijevoza - iznos sufinancirane prehrane - broj djece kojima je pružena potpora u vidu nabave knjiga i bilježnica - m² parcela darovanih mladim obiteljima 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
2.1. Razvoj komunalne i javne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - km izgrađenih, obnovljenih i asfaltiranih cesta - izgrađene/obnovljene mrtvačnice (m²/st.) - km izgrađenih/saniranih/rekonstruiranih pješačkih staza i javnih površina - broj kućanstava i gospodarskih subjekata priključenih na sustav javne odvodnje - km rekonstruirane vodovodne i plinske mreže - km rekonstruirane javne rasvjete - km izgrađene električne mreže 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
2.2. Razvoj društvene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> - površina izgrađene sportsko-rekreacijske infrastrukture - površina obnovljene odgojno-obrazovne infrastrukture - broj programa cjeloživotnog obrazovanja - broj polaznika programa cjeloživotnog osiguranja - broj prekvalificiranih i dokvalificiranih osoba - broj sportskih i kulturnih programa - broj sudionika u programima i projektima - broj dodatnih programskih sadržaja - utvrđeni stvarni broj osoba starije životne dobi koje trebaju pomoć - broj osoba starije životne dobi i ranjivih skupina kojima se pruža pomoć 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori

2.3. Razvoj civilnog društva	<ul style="list-style-type: none"> - broj programa, inicijativa i projekata civilnog društva - broj prijavljenih i odobrenih projekata na EU fondove - broj uključenih građana u organizacije civilnog društva - broj novih aktivnih udruga - broj održanih tečajeva za izradu EU projekata - broj polaznika - broj članaka za informiranje o radu civilnog sektora - informirani stanovnici o aktivnostima organizacija civilnog društva - kvadratura prostora osiguranog za organizacije civilnog društva 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
3.1. Energetika i povećanje udjela obnovljivih izvora energije	<ul style="list-style-type: none"> - smanjenje potrošnje električne energije - dopuna prostornih planova i mjera primjene OIE - broj projekata energetske učinkovitosti 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori
3.2. Gospodarenje otpadom	<ul style="list-style-type: none"> - broj saniranih divljih odlagališta - ukupna proizvodnja otpada po stanovniku u godini - povećanje svijesti lokalne zajednice o selektivnom odlaganju otpada (udio nerazvrstanog otpada u odnosu na nerazvrstani) 	Sredstva državnog, regionalnog, lokalnog proračuna, EU i drugi izvori

4. FINANCIJSKI PLAN

Osiguranje i pribavljanje financijskih sredstava, upravljanje tim sredstvima kao i praćenje njihova korištenja jedan je od važnih aspekata provedbe Programa ukupnog razvoja. Nakon definiranja strateških ciljeva, prioriteta i mjera, potrebno je predvidjeti i moguće izvore financiranja.

Budući da još nisu razvidni svi izvori financiranja projekata iz Baze projekata na godišnjoj će se razini izraditi akcijski plan s detaljnim financijskim planom, sredstvima potrebnima za realizaciju pojedine mjere predviđene PUR-om i sukladno tome, procjenu alokacije sredstava po pojedinom izvoru financiranja.

U ovom trenutku, daje se procjena potrebnih sredstava, temeljena na okvirnoj analizi baze projekata, a u prvom redu to se odnosi na projekte koji su spremni za realizaciju, odnosno koji

su u skladu sa strateškim ciljevima, prioritetima i mjerama PUR-a, imaju spremnu dokumentaciju, u skladu su s prostorno-planskom dokumentacijom i imaju u potpunosti riješene imovinsko – pravne odnose.

4.1. Financiranje razvojnih projekata iz Općinskog proračuna

U cilju osiguranja izvora financiranja razvojnih projekata koji su dio PUR-a, a uvršteni su u proračunske stavke Općine Virje za 2016. godinu te projekcije za 2017. i 2018. godinu, daju se u tablici koja slijedi. Ovaj uvid će koristiti naročito u praćenju provedbe ovog strateškog dokumenta.

Vrijednost kapitalnih projekata unutar komunalne djelatnosti za ulaganja u nove objekte komunalnih i urbanih potreba za 2016. godinu iznosi 5.300.000,00 kuna, dok projekcija proračuna za 2017. godinu iznosi 2.300.000,00 kuna, a za 2018. godinu 2.150.000,00 kuna.

Vrijednost projekata ulaganja u postojeće objekte u vlasništvu Općine za 2016. godinu iznosi 7.950.000,00 kuna, dok za 2017. iznosi 7.550.000,00 kuna, a za 2018. godinu iznosi 100.000,00 kuna.

Ističe se projekcija vrijednosti kapitalnog projekta za uređenje zgrade stare škole u Virju od 15.050.000,00 kuna.

Ukupna vrijednost kapitalnih projekata iznosi 5.670.000,00 kuna za 2016. godinu, 2.357.000,00 kuna za 2017. godinu i 938.000,00 kuna za 2018. godinu.

Projekcija za 2018. godinu predviđa znatno smanjenje ukupnih proračunskih sredstava obzirom da će provedba najvećeg broja projekata ulaganja u nove i postojeće objekte komunalne infrastrukture biti u tekućoj godini i u 2017. godini.

Tablica 18. Proračun Općine Virje za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu

<i>Godina</i>	<i>2016.</i>	<i>2017.</i>	<i>2018.</i>
Ukupan proračun Općine Virje			
Ukupni prihodi	23.750.000,00	20.250.000,00	12.570.000,00
Ukupni rashodi	22.850.000,00	18.650.000,00	10.970.000,00
Razlika – višak/manjak	900.000,00	1.600.000,00	1.600.000,00
<u>1. ULAGANJA U NOVE OBJEKTE KOM.</u>			
<u>I URBANIH POTREBA OPĆINE</u>			
<i>Asfaltiranje cesta – Općina Virje</i>	1.000.000,00	150.000,00	150.000,00
<i>Uređenje ulica Ivana Gundulića i Frana Lugarića</i>	1.000.000,00	200.000,00	200.000,00
<i>Uređenje pješačkih staza – Općina Virje</i>	700.000,00	150.000,00	150.000,00
<i>Izgradnja pješačkog mosta preko Zdelje</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00
<i>Kanalizacija u Virju</i>	2.000.000,00	1.500.000,00	1.400.000,00
<i>Vodovod – Šemovci, Hampovica, Rakitnica, Miholjanec, D. Zdjelice</i>	200.000,00	0,00	0,00
<i>Mrtvačnica u Rakitnici</i>	150.000,00	50.000,00	0,00
<i>Izgradnja sekundarnih vodovoda</i>	100.000,00	100.000,00	100.000,00
<i>Otkup zemljišta za Općinu Virje</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00
<i>Kanalizacija u Šemovcima</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00
<u>2. ULAGANJA U POSTOJEĆE OBJEKTE U VLASNIŠTVU OPĆINE VIRJE</u>			
<i>Rekonstrukcija plinske mreže na području Općine</i>	300.000,00	0,00	0,00
<i>Ishođenje nove projektne dokumentacije</i>	50.000,00	50.000,00	50.000,00
<i>Uređenje zgrade stare škole u Virju</i>	7.500.000,00	7.500.000,00	50.000,00
<i>Uređenje društvenog doma Šemovci</i>	100.000,00	0,00	0,00
<u>3. POTICANJE OBRTA, MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA</u>			
<i>Izgradnja nove tržnice u Virju</i>	140.000,00	50.000,00	50.000,00
<i>Otkup zgrade „Univerzal“</i>	200.000,00	0,00	0,00
<u>4. ZAŠTITA I OČUVANJE PRIRODE I ZDRAVLJA PUČANSTVA</u>			
<i>Provođenje prevencije od zagađivanja zraka</i>	100.000,00	100.000,00	100.000,00

<u>5. PROSTORNO UREĐENJE OPĆINE</u>			
<u>VIRJE</u>			
<i>Prostorni plan uređenja Općine – izmjene i dopune</i>	10.000,00	10.000,00	10.000,00
<u>6. BRIGA O DJECI</u>			
<i>Izgradnja i opremanje dječjeg igrališta – Park Virje</i>	400.000,00	100.000,00	100.000,00
SVEUKUPNO:	14.100.000,00	10.110.000,00	2.510.000,00

Izvor: Općina Virje

Pregledom gornje tablice vidljivo je da su osigurana novčana sredstva iz proračuna Općine Virje namijenjena rješavanju pitanja komunalnih i urbanih potreba, prostornog uređenja, ulaganja u postojeće objekte u vlasništvu Općine, poticanja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, očuvanja prirode te brigi o djeci na ovom području. Na osnovu osiguranih novčanih sredstava donosi se zaključak da prioritet rješavanja problema na ovom području predstavlja izgradnja objekata komunalne infrastrukture i urbanih potreba.

4.2. Mogući izvori financiranja projekata

Proračun, kao najosnovniji izvor financiranja, formira se iz sredstava prihoda i rashoda. Jedinice lokalne samouprave osiguravaju prihode za financiranje svojih aktivnosti i slobodno njima raspolažu.

Strukturni fondovi i Kohezijski fond EU u službi su Kohezijske politike EU. Cilj ove politike je ostvariti gospodarsku i društvenu koheziju odnosno ujednačen razvoj unutar Europske unije. Iz ovih se fondova stoga financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenijih i manje razvijenih dijelova EU kao i promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva.

Kohezijski fond financira projekte kojima se unapređuje okoliš i razvija prometna infrastruktura određena kao sastavni dio Trans-europske prometne mreže. Iz navedenog fonda mogu se financirati: okolišna infrastruktura radi preuzimanja EU standarda zaštite okoliša te učinkovito korištenje energije i obnovljivih izvora energije.

Europski socijalni fond je glavni financijski instrument Europske unije za ostvarivanje strateških ciljeva pri zapošljavanju. Intervencije koje je moguće financirati iz Europskog socijalnog fonda:

- Poticanje ulaganja u ljudske resurse - unaprjeđivanje vještina radne snage kroz cjeloživotno učenje, inovacije i poduzetništvo, ICT (informatičko društvo) i usavršavanje vještina upravljanja, profesionalno usmjeravanje, obuka predavača u različitim stručnim područjima i sl.
- Prilagodba gospodarskim promjenama: produktivnija organizacija rada, ciljanje znanja i vještina, zapošljavanje i obuka (restrukturiranje)
- Poboljšanje pristupa tržištu rada kroz modernizaciju i jačanje institucija, aktivnim mjerama zapošljavanja (npr. samozapošljavanje), uključivanje žena
- Socijalna uključenost koja se odnosi na osjetljive skupine, njihovo zapošljavanje, relevantnu pomoć i usluge te borba protiv svakog vida diskriminacije
- Podržati rad službi za zapošljavanje i njihovo umrežavanje s istraživačkim centrima, provoditi studije o potrebama za određenim profilom radne snage.

Europski fond za regionalni razvoj služi smanjivanju razlika u razvoju pojedinih zemljopisnih područja ili određenih socijalnih grupa. Intervencije koje je moguće financirati iz Europskog fonda za regionalni razvoj:

- Infrastrukturni projekti ključni za gospodarski razvoj određenog područja, naročito oni povezani sa stvaranjem ili održavanjem trans-Europske prometne mreže ili očuvanjem okoliša, zatim ulaganja u sektor obrazovanja i zdravstvene skrbi te lokalne razvojne inicijative, posebice one usmjerene na razvoj novih ili podršku postojećim malim i srednjim poduzećima
- Ulaganja u proizvodnju - potpore ulaganjima (ponajviše za mala i srednja poduzeća) s ciljem povećanja ili modernizacije proizvodnje
- Jačanje gospodarskih potencijala - jačanje turističke ponude, atraktivnosti područja za ulaganje, informacijsko društvo (pristup Internetu, on-line usluge, mala i srednja poduzeća), konkurentnost (istraživanje i razvoj, klasteri i suradnja, poduzetništvo i inovacije za mala i srednja poduzeća).

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj ima za cilj jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljivanje njezine provedbe. Postoje tri prioritetna cilja:

- jačanje konkurentnosti sektora poljoprivrede i šumarstva

- poboljšanje okoliša i krajolika
- poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima i postizanje raznolikosti ruralnoga gospodarstva.

Aktivnosti se mogu grupirati u tri prioritetne osi: *KONKURENTNOST*, *ZAŠTITA OKOLIŠA I UPRAVLJANJE ZEMLJIŠTEM* te *GOSPODARSKA RAZNOLIKOST I KVALITETA ŽIVOTA*.

Prva os – *KONKURENTNOST* (restrukturiranje i modernizacija poljoprivrednog sektora) financira sljedeće aktivnosti:

- otvaranje novih trgovina za poljoprivredne i šumarske proizvode;
- poboljšanje ekološke učinkovitosti na farmama i u šumarstvu;
- modernizacija poljoprivrednih gospodarstava;
- povećanje gospodarske vrijednosti šuma;
- prerada i tržišni plasman poljoprivrednih i šumarskih proizvoda;
- prilagodba standardima EU;
- poboljšanje i razvoj infrastrukture;
- razvoj poslovnih vještina, pružanje savjetodavnih usluga i organizacija strukovnog usavršavanja u ruralnim područjima;
- potpora novim, mladim poljoprivrednicama, prijevremeni odlazak poljoprivrednika u mirovinu.

Druga os – *ZAŠTITA OKOLIŠA I UPRAVLJANJE ZEMLJIŠTEM* (bioraznolikost, očuvanje i razvoj ekoloških poljoprivrednih i šumarskih sustava i tradicionalnih poljoprivrednih krajolika, očuvanje voda te mjere usmjerene na smanjenje efekta klimatskih promjena):

- održiva uporaba poljoprivrednih površina, skrb za životinje, neproizvodne investicije, posebne investicije u ekološke mreže poput NATURA 2000;
- održiva uporaba šumskih površina, npr. pošumljavanje, obnavljanje šumskih potencijala i prevencija, neproizvodne investicije.

Treća os – *GOSPODARSKA RAZNOLIKOST I KVALITETA ŽIVOTA* financira sljedeće aktivnosti:

- pokretanje i razvoj seoskog i eko-turizma te poslovi koji su s njima u vezi;
- oživljavanje i komercijalizacija lokalnih obrta;
- ponuda novih usluga koje se temelje na postojećim izvorima;
- edukacija i stjecanje vještina, informiranje te poduzetništvo.

Ruralni razvoj financiran je sredstvima Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Preduvjet za mogućnost korištenja sredstava EAFRD-a u sljedećem programskom razdoblju jest izrađen Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020. godine.

Mjere RH za provođenje u razdoblju 2014.-2020. su:

- M04 - Ulaganja u fizičku imovinu
- M06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja
- M07 - Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima
- M10 - Poljoprivreda, zaštita okoliša i klimatski uvjeti
- M11 - Ekološki uzgoj
- M13 - Plaćanja povezana s područjima s prirodnim ograničenjima ili ostalim posebnim ograničenjima
- M17.1 - Osiguranje usjeva, životinja i biljaka
- M19 – LEADER

Uz navedene, u razdoblju 2015.-2020. RH će provoditi i sljedeće mjere:

- M01 - Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja
- M02 - Savjetodavne službe, službe za upravljanje poljoprivrednim gospodarstvom i pomoć poljoprivrednim gospodarstvima
- M03 - Sustavi kvalitete za poljoprivredne proizvode i hranu
- M05 - Obnavljanje poljoprivrednog proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama i katastrofalnim događajima te uvođenje odgovarajućih preventivnih aktivnosti
- M08 - Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje isplativosti šuma
- M09 - Uspostavljanje skupina i organizacija proizvođača

- M16 - Suradnja
- M17.2; M17.3 – Uzajamni fondovi

LEADER program (*Links between actions for the development of the rural economy*) predstavlja inicijativu Europske zajednice za mobiliziranje i provedbu ruralnog razvoja u ruralnim zajednicama kroz lokalna partnerstva javnog i privatnog sektora („Lokalne akcijske grupe" – LAG). Za uvođenje i provedbu LEADER programa u Hrvatskoj zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja. Provedba LEADER programa temelji se na preciznom usklađivanju aktivnosti kako bi one odgovarale stvarnim potrebama specifičnog područja i njezinoj lokalnoj konkurentnoj prednosti. Lokalne akcijske grupe (LAG) imaju zadatak identificirati i implementirati lokalnu razvojnu strategiju, te donositi odluke vezane za alokaciju svojih financijskih izvora i njihovo upravljanje. Najčešći oblik financijske podrške u okviru LEADER-a su bespovratne financijske potpore - javna sredstva namijenjena nekom projektu od pojedinačnog ili zajedničkog interesa. Takve financijske potpore rezultat su povezivanja sredstava iz europskih i nacionalnih javnih fondova, te u različitim iznosima pokrivaju troškove projekta, ovisno o tipu projekta i o području gdje se projekt provodi. Preostali dio troškova projekta voditelj projekta osigurava iz nekih drugih sredstava.

Iz **nacionalnih izvora financiranja** mogu se ostvariti sredstava za turističke projekte, zaštitu okoliša, poduzetničke projekte, energetiku, poljoprivredu i drugih iz nadležnih resornih ministarstava i njihovih agencija i/ili fondova. Jednako tako, mogu se ostvariti i sredstva iz drugih izvora kao što je:

- domaći izvori financiranja /HBOR, Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, Fond za energetiku, BICRO, Operativni program razvoja malog i srednjeg poduzetništva/,
- županijski proračun,
- kreditne linije,
- leasing,
- municipalne obveznice,
- javno privatno partnerstvo,
- zajednička ulaganja.

Uz navedene oblike financiranja koriste se i **ostali izvori**, među kojima je potrebno istaknuti **model javno-privatnog partnerstva**. Javno-privatno partnerstvo podrazumijeva suradnju

tijela javne vlasti s privatnim sektorom, bilo na razini središnje ili lokalne zajednice, a s ciljem zadovoljavanja neke javne potrebe. Cilj suradnje javnog i privatnog sektora je u tome da se sredstva i znanje privatnog sektora stave na raspolaganje javnom sektoru i da se time ostvari doprinos privatnog infrastrukturnoj i uslužnoj ponudi javnog sektora. Javna vlast određuje ciljeve zajedničkih projekata vodeći pritom računa o javnom interesu i kvaliteti usluga, a privatni partner zatvara financijsku konstrukciju, projektira i gradi projekte. Svoj interes privatni partner pritom vidi u naplati usluga od korisnika objekata kroz koncesiju ili neki drugi oblik dogovorene naplate.

5. PROVEDBA PROGRAMA UKUPNOG RAZVOJA

Za učinkovitu i kvalitetnu provedbu Programa ukupnog razvoja Općine Virje određuju i uspostavljaju određeni mehanizmi njegove provedbe koji uključuju:

- Odgovornost za upravljanje politikom regionalnog razvoja
- Praćenje i vrednovanje
- Informiranje i promidžba.

Nadzor nad provedbom strateškog razvojnog dokumenta vršit će stručno tijelo imenovano od strane Općinskog vijeća Općine Virje. Stručno tijelo treba barem jednom godišnje podnijeti Općinskom vijeću pismeno izvješće o provedbi Programa ukupnog razvoja, može sugerirati i određene izmjene u nekim prioritetnim ciljevima, a također može davati i prijedloge za dopunu programa uvrštavanjem nekih novih projekata.

Institucionalna struktura odgovorna za upravljanje i provedbu Programa ukupnog razvoja jest Općina Virje, a za upravljanje i provedbu pojedinih projekata tj. mjera unutar programa odgovorne su tzv. jedinica za upravljanje projektima i sve ostale institucije koje će imenovati Općina Virje po pojedinim projektima.

U cilju praćenja učinaka provedbe politike lokalnog razvoja, Općina Virje će pratiti sljedeće osnovne skupine pokazatelja:

- stupanj ostvarenja utvrđenih ciljeva prioriteta i mjera (prati se u kojoj se mjeri podudaraju planovi iz PUR-a sa stvarnom situacijom na terenu),

- ostvarene rezultate i učinke na razvoj (povećanje broja stanovnika, pozitivan prirodni priraštaj, dodjela financijske potpore poduzetnicima, broj novih poduzetnika, primjena inovacija i novih tehnologija, itd.)
- učinkovitost i uspješnost u korištenju financijskih sredstava (broj odobrenih projekata za sufinanciranje, rezultati provedbe projekata, usklađenost alokacija sredstava itd.)
- ostvarenje prema utvrđenom financijskom okviru (izvori financiranja, ulaganja, partnerstva, itd.)
- sudjelovanje i doprinos partnerstva (lokalni dionici).

Općina Virje prati i učinkovitost rukovođenja i organizacije provedbe, te vidljivost PUR-a u javnosti Općine. Po potrebi, lista pokazatelja se može dopuniti i drugim pokazateljima. Praćenje provedbe PUR-a se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe, a o rezultatima provedbe najmanje jednom godišnje izvješćuje se Općinsko vijeće Općine Virje.

Javnosti treba omogućiti dostupnost razvojnog strateškog dokumenta. Za osiguravanje informiranosti svih dionika te promidžbu politike lokalnog razvoja, kao preduvjeta učinkovitosti i optimalnosti, predlaže se putem web stranice, raznih sastanaka tijela samouprave, lokalnih dionika i drugim načinima informiranja o svim aspektima provedbe Programa ukupnog razvoja.

Time se osnažuje sposobnost lokalne samouprave za učinkovitu komunikaciju potrebnu za izradu i provedbu lokalne strategije, podizanje svijesti u javnosti o ulozi i značaju lokalne strategije za razvoj Općine te informiranje javnosti o mogućim izvorima financiranja, posebice o fondovima Europske unije namijenjenima lokalnom razvoju.

ZAKLJUČAK

Program ukupnog razvoja predstavlja temeljni planski dokument koji će odraziti postojeće interese i razvojne potrebe područja Općine Virje. Ističe se sljedeće:

- Uloga je Općine Virje, kao jedinice lokalne samouprave, postati središte vlastitih razvojnih aktivnosti te inicirati, pokrenuti i usmjeravati buduće aktivnosti u suradnji s drugim sredinama;
- Općina Virje ima zadatak i misiju da lokalnoj zajednici ponudi lepezu mogućnosti i rješenja, uspostavi sustav lokalnog razvoja i osigura temeljne infrastrukturne i institucionalne uvjete za razvoj, razvija poticajno poduzetničko okruženje, motivira, integrira, povezuje i koordinira lokalne razvojne aktivnosti, resurse, projekte i nositelje razvoja na putu osmišljavanja, pripremanja i realizacije razvojnih projekata kojima se ostvaruje učinkovit razvoj;
- Realizacijom i implementacijom Programa ukupnog razvoja angažirat će se svi raspoloživi ljudski resursi, od predstavnika jedinice lokalne samouprave do vanjskih stručnjaka, poduzetnika, obrtnika i ostalih lokalnih i regionalnih dionika;
- Sinergijsko djelovanje, timski rad i lokalno partnerstvo neophodni su u provedbi Programa ukupnog razvoja Općine Virje.

Općina Virje pristupila je izradi vlastitog strateškog dokumenta kako bi utjecala na vlastiti razvoj, mogla tražiti izvore financiranja projekata te spremnije dočekala promjene koje će se ubuduće odvijati.

Program ukupnog razvoja Općine Virje daje vrlo dobru podlogu da se ostvare strateški ciljevi, prioriteta i mjere navedeni unutar ovog dokumenta u svrhu boljeg pozicioniranja cjelokupnog područja Općine i njene konkurentnosti.

POPIS ILUSTRACIJA

<i>Tablica 1. Opći podaci o Općini Virje</i>	<i>10</i>
<i>Tablica 2. Broj stanovnika u Općini Virje po popisu stanovništva od 1900.-2011. godine</i>	<i>10</i>
<i>Tablica 3. Kontigenti stanovništva Općine Virje 2001. i 2011.</i>	<i>13</i>
<i>Tablica 4. Obrazovna struktura stanovnika Općine Virje u 2011. godini.....</i>	<i>14</i>
<i>Tablica 5. Nacionalna pripadnost – Općina Virje.....</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 6. Religiozna pripadnost – Općina Virje.....</i>	<i>15</i>
<i>Tablica 7. Zaposleni prema područjima djelatnosti (2011.).....</i>	<i>20</i>
<i>Tablica 8. Zaposleni prema zanimanju (2011.).....</i>	<i>21</i>
<i>Tablica 9. Broj stanovnika u Općini Virje prema glavnim izvorima sredstava za život</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 10. Gospodarske zone</i>	<i>22</i>
<i>Tablica 11. Poljoprivredno zemljište i subjekti upisani u Upisnik.....</i>	<i>23</i>
<i>Tablica 12. Poljoprivredna površina</i>	<i>24</i>
<i>Tablica 13. Prometna infrastruktura Općine Virje</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 14. Cestovna infrastruktura u Općini Virje.....</i>	<i>30</i>
<i>Tablica 15. Baza projekata Općine Virje.....</i>	<i>64</i>
<i>Tablica 16. Popis ostalih projekata</i>	<i>67</i>
<i>Tablica 18. Popis pokazatelja uspješnosti sukladno prioritetima PUR-a.....</i>	<i>68</i>
<i>Tablica 19. Proračun Općine Virje za 2016. godinu i projekcije za 2017. i 2018. godinu.....</i>	<i>72</i>
<i>Slika 1. Teritorijalno – politički ustroj Koprivničko – križevačke županije i prostorni Općine Virje.....</i>	<i>9</i>
<i>Grafički prikaz 1. Strateški ciljevi Općine Virje</i>	<i>41</i>

PRILOG 1. ODLUKA O USVAJANJU PUR-a

Na temelju članka 30. Statuta Općine Virje („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ broj 3/13), Općinsko vijeće Općine Virje na 23. sjednici održanoj 28. rujna 2016. godine donijelo je

ZAKLJUČAK o usvajanju Programa ukupnog razvoja Općine Virje za 2014. do 2020. godine

I.

Usvaja se Program ukupnog razvoja Općine Virje za 2014. do 2020. godine.

II.

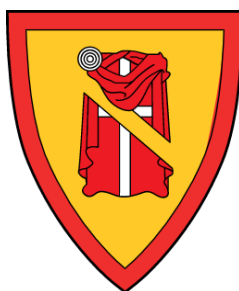
Program iz točke I. ovog Zaključka njegov je sastavni dio i nalazi se u prilogu.

OPĆINSKO VIJEĆE OPĆINE VIRJE

KLASA: 302-01/16-01/21
URBROJ: 2137/18-16-1
Virje, 28. rujna 2016.

PREDSJEDNIK:
Mladen Mesarov

OPĆINA VIRJE

Đure Sudete 10, 48326 Virje

Telefon: 048 897 053

Fax: 048 897 983

E-mail: opcina@virje.hr

Načelnik: nacelnik@virje.hr

Koprivnički poduzetnik d.o.o.
Zrinski trg 1, 48000 Koprivnica
Ured: Dravska 17, 48000 Koprivnica
MB: 1608100 OIB: 74249041153
IBAN: HR27 236 0000 110 237 5687

Tel: +385 (0)48 222 338
Fax: +385 (0)48 617 792
email: info@inkubator.info
web: www.inkubator.info

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Program ukupnog razvoja Općine Virje 2014.-2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja